Limhamn

Anders Dernback

Historia om Limhamn

https://limhamn.webnode.se/

Limhamn staden i "Staden" (Malmö)
Här finns historik från Limhamn. Texter och bilder är delvis egen produktion. Svartvita bilder, är genomgående Malmö Museums bilder.

Egen bild från september 2016. (Nikkon DM 3300 kamera). Annbritt har sålts och finns inte kvar i hamnen längre. Fotomässigt trist för det röda skrovet lyste verkligen upp bilden.

Limhamn omtalas tidigt i samband med kalkbruk (Lim = kalk) en industri fanns där på 1600 talet, men inte mycket mer. Första fiskaren var född i slutet på 1700 talet och etablerade sig i början på 1800 talet. Som mest fanns under 60 fiskare i Limhamn och fördelade på två olika fiskarföreningar.

Rudolf Fredrik Berg kom till Limhamn och ingen har någonsin lämnat mer avtryck. Över 40 bolag startades. Exempelvis "Sillabanan" järnvägsförbindelse Malmö och Limhamn. Cement och kalkbruk, Skånska Cement. År 1915 införlivades Limhamn (då ett Municipalsamhälle) med Malmö stad.

Men besöker man Limhamn ser man tydligt att det är fortfarande en minismåstad i staden Malmö.

År 2016 invigdes Limhamns (Malmö Sverige) nya bibliotek.

Det var första gången i Limhamns historia man fick ett bibliotek i en helt nybyggd fastighet.

Allmänheten samlades, kommunen hade en talare där och det blev körsång av barn.

Samtidigt invigdes ett nytt konstverk en mural variant på väggen till ett (fult) parkeringshus som ligger på Odengatan mitt emot det nyöppnade biblioteket.

Biltur i Limhamn (Film och foto)

Johan Richthoff

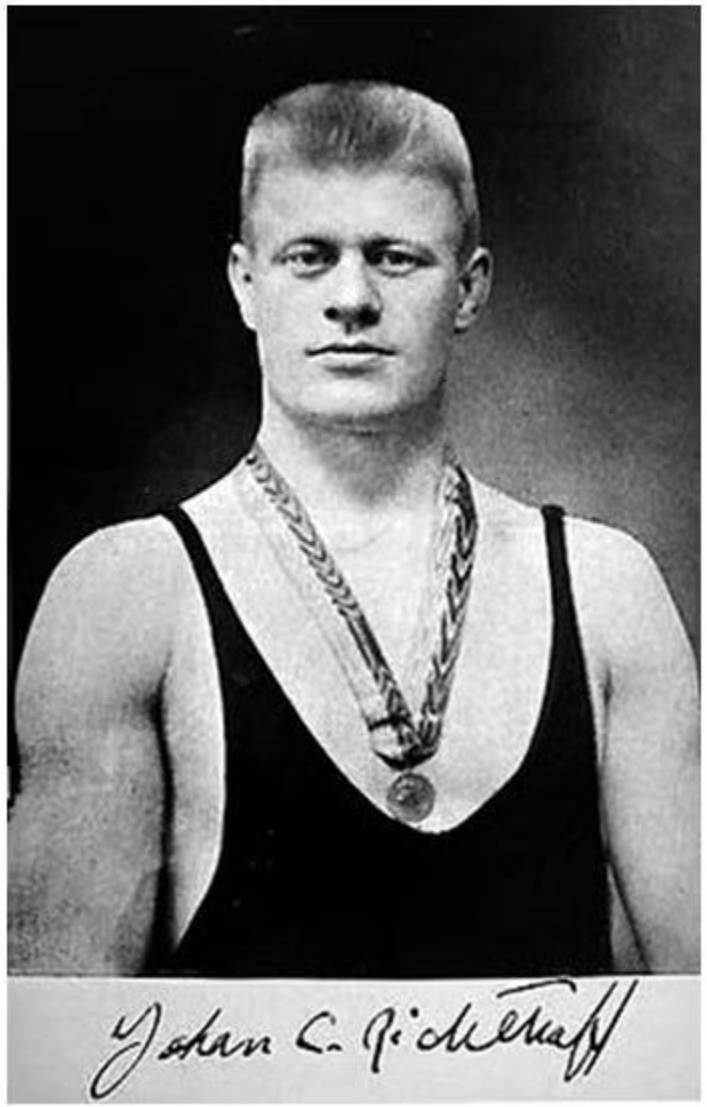

Malmös bäste idrottsman

Johan Richthoff

Meriter

Johan Richthoff

Brottning, herrar

Olympic rings with transparent rims.svg Olympiska spel
Guld Amsterdam 1928 Tungvikt
Guld Los Angeles 1932 Tungvikt
OS – guld 1928, 1932 i fristil; **fyra 1924**
EM – guld 1929, 1930 i fristil; **guld 1930** i grekisk-romersk stil.
EM - silver 1927 grekisk-romersk stil
EM - brons 1926 grekisk - romersk stil

Svenska Dagbladets guldmedalj 1930 – för guldmedaljerna i båda stilarna i EM.
8 svenska mästerskap mellan åren 1925 - 1932
Invald i Malmö Idrottens Walk of Fame 2009

Johan Richthoff

Johan Richthoff 1898-1983

Johan Richthoff föddes 1898 i Limhamn, ett stenkast från hamnen där hans far hade fiskebåt. Han växte upp med sex syskon och började tidigt idrotta. I början **fotbollspel** i **idrottsklubben Urania Limhamn**, sedermera friidrott. Då **brottningsklubben Kärnan** bildats började Johan träna brottning grekisk-romersk stil sedermera fristil. Han vann **åtta svenska mästerskap**.

Johan Richthoff

Amsterdam 1928

Första **olympiaden** han deltog i var **Paris 1924** där han blev fyra. Vid olympiska spelen **1928** i **Amsterdam** tog Johan sin **första guldmedalj** i fristilsbrottning tungvikt. År 1930 fick han Svenska Dagbladets guldmedalj för bästa svenska idrottsprestation efter vinst i grekisk- romersk stil vid EM i Stockholm och vinst i fristil vid EM i Bryssel, Belgien. **År 1932** tog han sin andra guldmedalj i fristil vid **OS i Los Angeles**, USA. Johan blev senare samma år **professionell fribrottare** i USA. Han **100 matcher** och **vann 92** och brottades **oavgjort i 8**.

Johan Richthoff

Johan återvände sedan till Sverige och var under **Berlinolympiaden 1936 instruktör** för den svenska brottningstruppen. Han fortsatte med proffsbrottning i Sverige och runt om i Europa till 49 års ålder. Under sin fantastiska karriär gick han **över 500 matcher och blev aldrig fallbesegrad**

Makalöst bra! Över 500 matcher aldrig fallbesegrad

Johan Richthoff

Idrottsmeriter för Johan

Under sin krafts dagar 196 cm lång och 112 kilo tung.

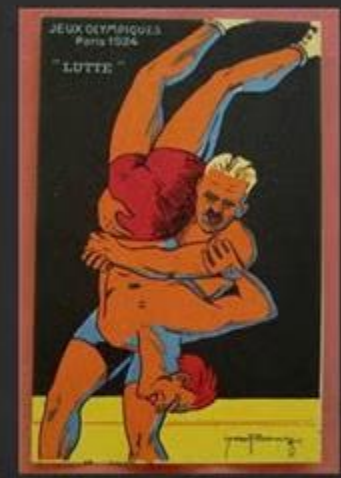

Guld Amsterdam 1928 Tungvikt
Guld Los Angeles 1932 Tungvikt
OS – guld 1928, 1932 i fristil; fyra 1924
EM – guld 1929, 1930 i fristil; guld 1930 i grekisk-romersk stil.
EM - silver 1927 grekisk-romersk stil
EM - brons 1926 grekisk - romersk stil
Svenska Dagbladets guldmedalj 1930 – för guldmedaljerna i båda stilarna i EM.
8 svenska mästerskap mellan åren 1925 - 1932
Invald i Malmö Idrottens Walk of Fame 2009

Johan Richthoff

Johan Cornelius "Snövit" Richthoff, född 30 april 1898 i Limhamn, död 1 oktober 1983

Richthoff började sin yrkesbana som **tunnbindare** men blev sedermera **frikyrkopastor** och nykterhetsagitator. 1932-1933 arbetade han i den amerikanska proffsbrottningscirkusen

Han var också känd som predikant, nykterhetsvän och **schackspelare.**

Han är **begravd på Limhamns kyrkogård**

Johan Richthoff

Bengta Christina Olsdotter, född 1829 i Gylle, död 1920 i Limhamn. Bengta var gift med fiskaren Lars Persson. född 1824 i Hyllie, död 1896 i Hyllie.

Cementkungen Berg

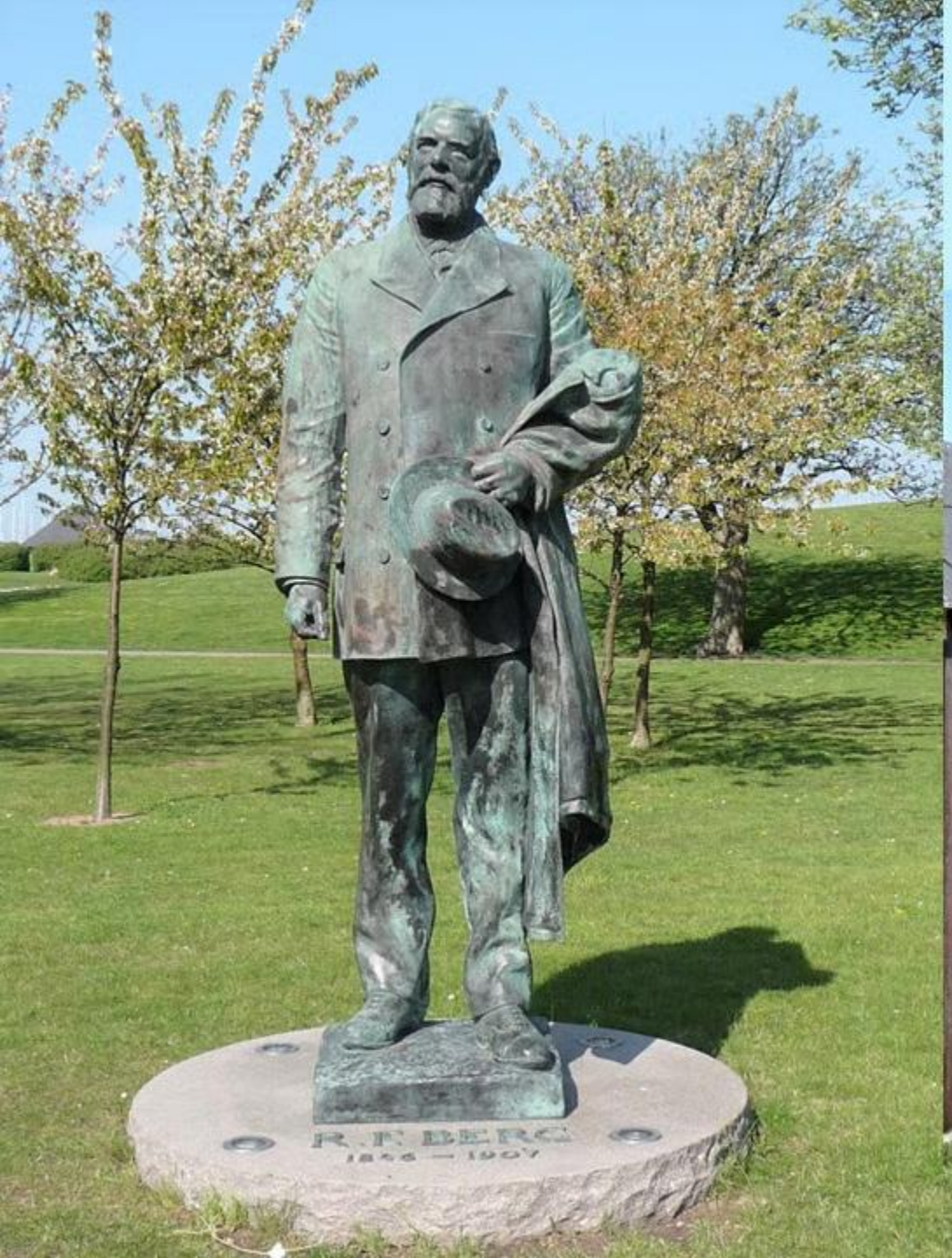

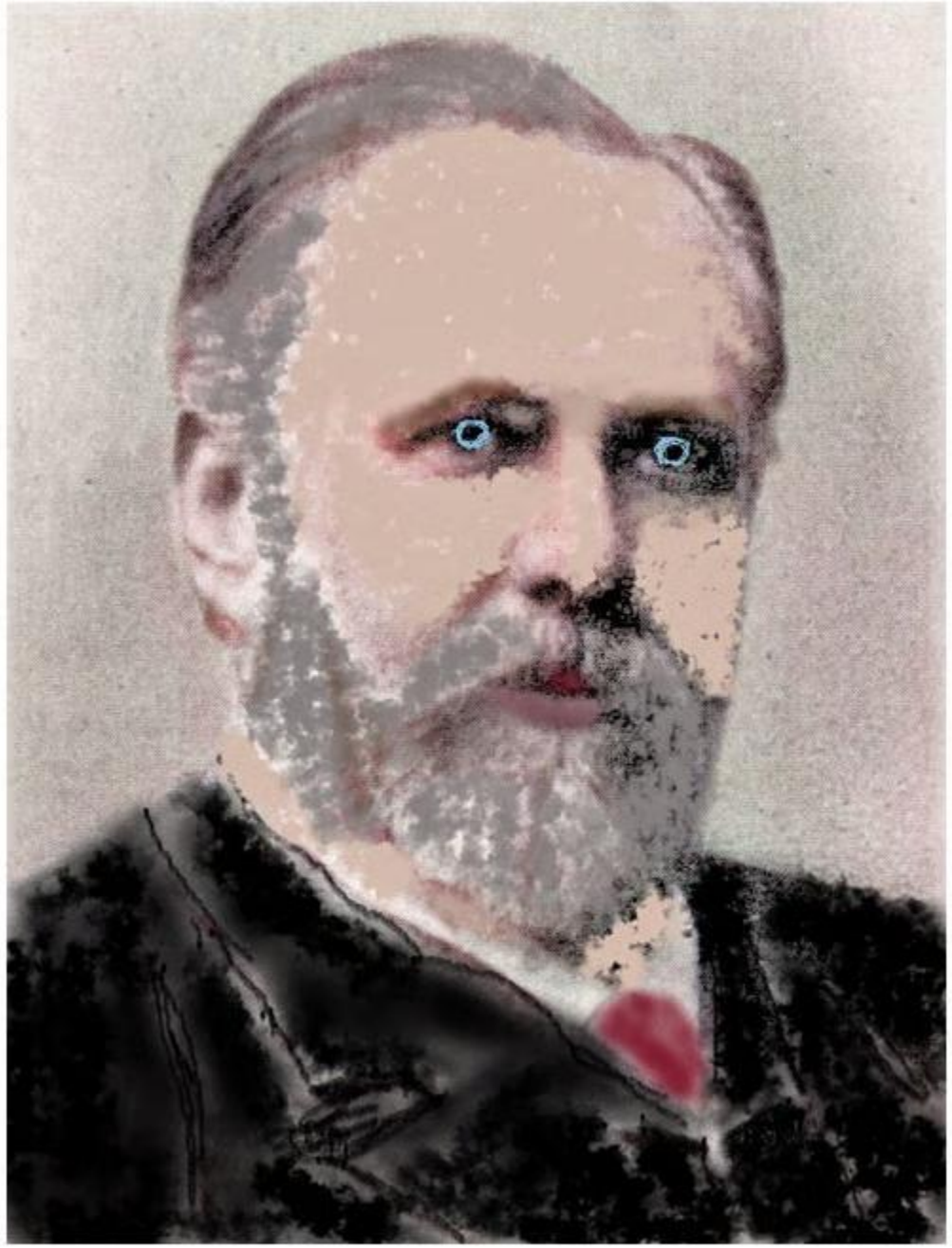

Rudolf Fredrik Berg, vanligen kallad R.F. Berg, eller Fritz Berg, född 31 maj 1846 i Stockholm, död 8 december 1907 i Stockholm, var en svensk ingenjör, industriman, arbetsgivarideolog, kommunalpolitiker, frikyrko- och nykterhetsman.

Han var son till läkaren och statistikern Fredrik Theodor Berg och Emma Berg, f. Stokoe. I begravningsprocessionen på Limhamn deltog bortåt 700 personer, även många arbetare och fiskare.

Han står sedan 1940 staty på Limhamn och hans namn går igen på flera platser där, till exempel R.F. Bergsgatan, Bergaskolan och R.F. Bergs förskola.

R. F. Berg

Rudolf Fredrik Bergs CV 34 uppdrag

Finnboda beckverk 1868
Ljusne sågverk 1868—72
Liljeholmens vinfabrik 1872—73
Skånska cement ab. 1873
Söndagsskola från 1876
Malmö luterska missionsförening
Evangeliska missionsföreningen Betel, från 1878
1885 övergick i **Evangeliska missionsföreningen Betel**, från 1878;
Limhamns hamn ab., 1878
Stadsfullmäktige i Malmö 1882 (v. ordförande 1907)
Förenade kalkbrotten (styrelseledamot 20 mars 1884)
Malmö ångköks ab 1884
Hotell Temperance 1884
Limhamns handels-och bageri ab. 1887
Malmö-Limhamns järnvägs ab. 1888
Faxe-Limhamns kalkbruk 15 mars 1889

Malmö snickerifabrik 1889
Svenska cementförsäljnings ab 1893
Skånska cementgjuteriet ab 1895
Skandinaviska skorstensbyggnads ab 1897
Limhamns rederi ab 1898
Stranden i Limhamn 1900
Gottlands förenade kalkbrotts försäljnings ab 1901
Svenska kalk-försäljnings ab. 1903
Skånska tegelförsäljnings ab 1903
AB Glassand 1903
Sydsvenska gjuteri ab 1904
AB Sana 1905
Svenska järnvägarnas arbetsgivareförening 1906
Skandinaviska eternit ab 1906
Sydsvenska kraft ab 1906
Gottlands kalkverk 1907
Malmö frihamnskommitté 1907
Allmänna arbetsgivareföreningen 1907
Svenska arbetsgivareföreningen 1907.

Född 31 maj 1846

Död 8 december 1907

Limhamns kyrkogård om stenarna kunde berätta

LIMHAMNS KYRKOGÅRD

Om stenarna kunde berätta

Anders Dernback

Gäller ej
arbets-
fordon

"GLÖM·EJ:
DU·ÄR·STOFT
GLÖM·EJ:
DU·ÄR·MER·ÄN·STOFT

KYRKAN

Kyrkan invigdes den 19 oktober år 1890 och ersatte en medeltida tegelkyrka med trappgaveltorn som revs 1889, i Hyllieby.

Så sent som på 1820-talet räknades inte Limhamn som någon särskild samhällsbildning inom Hyllie socken, som var den ursprungliga församlingen, utan bestod i stort sett endast av ett kalkbruk och en utskeppningshamn för kalk.

LIMHAMN NÄSTAN INGET

Kyrkogården i Limhamn anlades 1897

Fiskeläget och tätbebyggelsen kom först efter 1830-talet. Utvecklingen gick sedan snabbt och i slutet på 1800-talet var Limhamn socknens huvudort.
År 1906 blev Limhamn köping.

I Limhamns minneslund finns en replik av Millesskulpturen "Guds hand".

Limhamns kyrkogård är en av Malmös större och har utvidgats i olika etapper. Inom kyrkogården finns ett kapell-krematorium uppfört 1964 samt en minneslund anlagd 1967.

Redaren S M Stjerna

Hustru Elna Göransson

Rederi AB Egon i Malmö, startades (år 1917) av Sjökaptenen Sven Månsson Stjerna. Han var från Ravlunda och han skolades på segelfartyg, först som jungman på fartyget Wega. Kapten Stjerna gick i land 1910-11, då hade han både för befäl och ägt sitt första fartyg, namn Kanalångaren RING. Turerna gick till Baltiska staterna och Finland. En olycka sänkte ett fartyg 1923. 1925 en ny båt döpt efter Sven efter hans andra son. 1927 hade man 5 fartyg.1939 var rörelsen pressad på grund av kriget, 30/12-1939 dog så S M Stjerna. Sonen Egon tog över rörelsen. Egon var 1936 inblandad i Dragör-Limhamn linjen.

Einar Hansen

Förlagschefen

Einar Anton Hansen, född 14 november 1902 i Horsens, död 21 januari 1994 i Malmö, var en dansk-svensk företagsledare och donator. Han var systerson till Michael Hansen.
Var verkställande direktör för AB Allhems förlag i Malmö från 1932

LIMHAMNS FISKARE

Så klart har de gjort avtryck

STADSDISTRIKTS LÄKAREN

Nils Fabian Ekberg

Hustru Dagny Ekberg

Stadsdistriktsläkare, det vill säga person, som endast inom ett visst distrikt av staden utövade stadsläkares funktion, utsågs i samma ordning av stadsfullmäktige, såvida icke förvaltningen av den allmänna sjukvården uppdragits åt hälsovårdsnämnden, då antagandet av dessa läkare jämväl kunde överlåtas åt samma nämnd.

Rudolf Fredrik Berg

Limhamns Cementkung R F Berg

Anders Dernback bildspel

Rudolf Fredrik Berg, vanligen kallad R.F. Berg, eller Fritz Berg, född 31 maj 1846 i Stockholm, död där 8 december 1907, var en svensk ingenjör, industriman, arbetsgivarideolog, kommunalpolitiker, frikyrko- och nykterhetsman. Han var son till läkaren och statistikern Fredrik Theodor Berg och Emma Berg, f. Stokoe.

Berg genomgick 1865–68 Teknologiska Institutet och blev 1873 disponent för Skånska Cement AB i Malmö. Han ledde också en rad andra bolag, som till exempel Malmö-Limhamns Järnväg och AB Stranden. Han var ledamot av Malmö stadsfullmäktige från 1882 och dess vice ordförande 1907. Berg hade mycket stor betydelse för den svenska cementindustrins utveckling, och det av bolaget tillverkade cementet exporterades till flera världsdelar. 1887 grundade han entreprenadföretaget AB Skånska Cementgjuteriet, senare Skanska

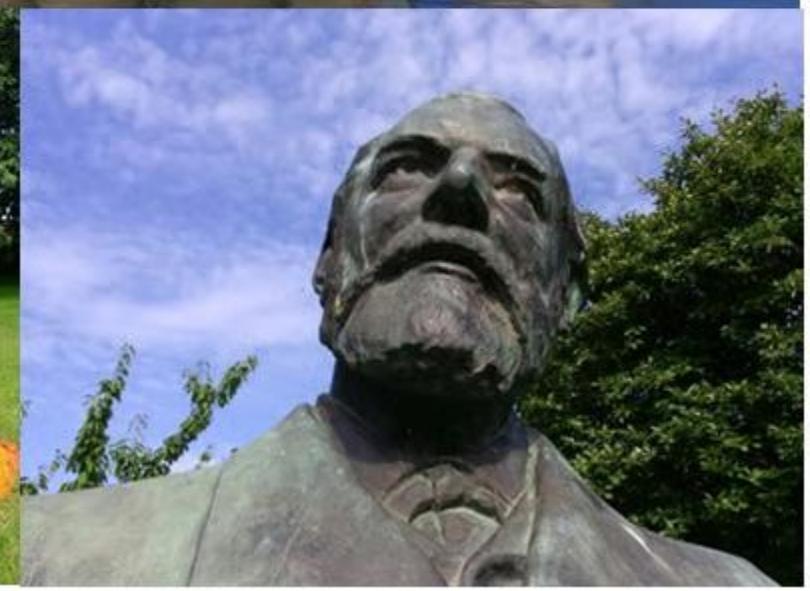

Berg var även en drivande kraft vid bildandet av **Malmö föreläsningsförening** (1882), sedan utvidgad till Malmö biblioteks- och föreläsningsförening), av **Södra Sveriges ångpanneförening** (1895) och av föreningen **Malmö högre handelsinstitut** (1904), i vilka han från början var ordförande. Berg var också drivande bakom tillkomsten av **Betelkyrkan i Lugnet** (invigd 1886) och tillsammans med Anders Antonsson och Thure Petrén tog han initiativet till inrättandet av **Malmös första arbetsförmedling** (öppnad 1905).

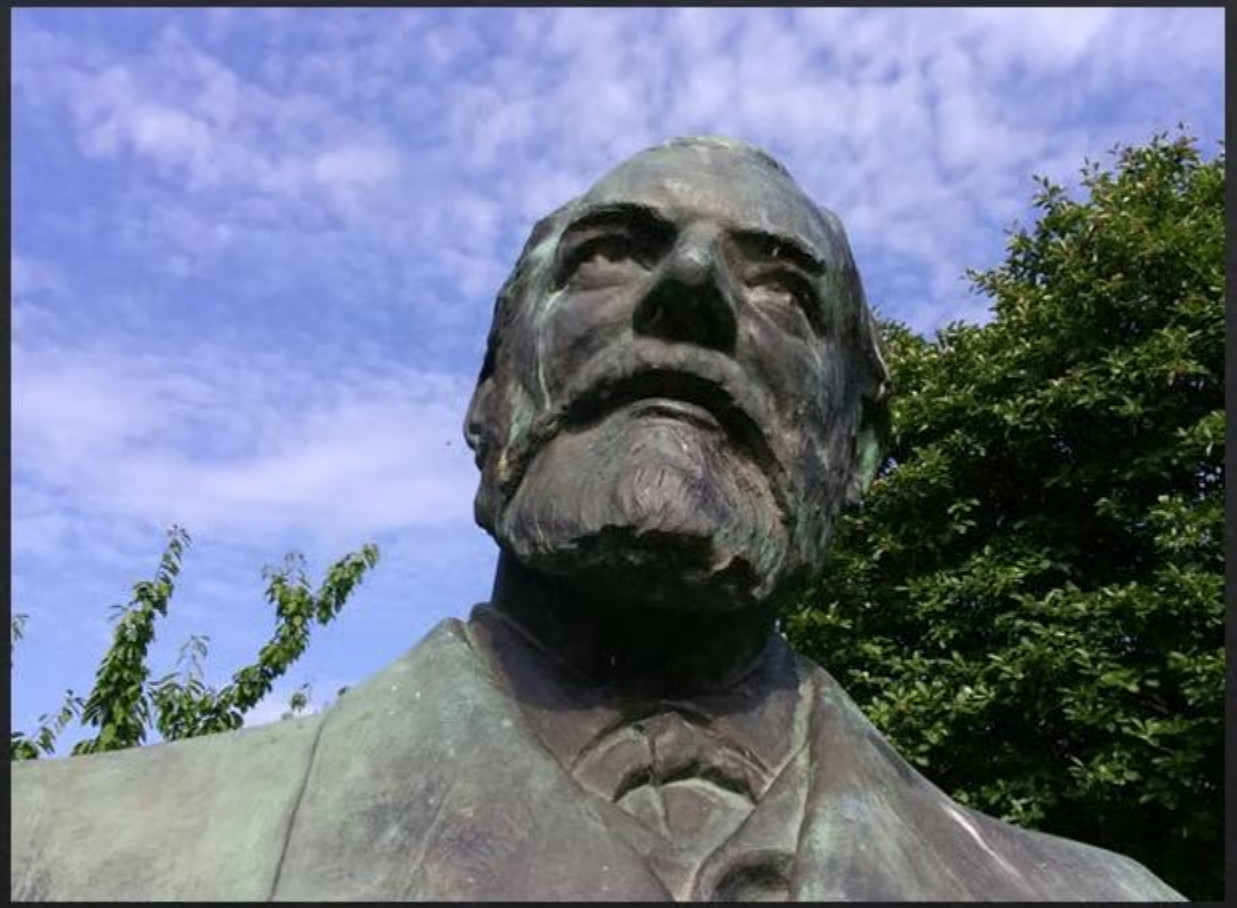

Berg hade ett starkt socialt engagemang och åtnjöt en avsevärd popularitet bland arbetar- och fiskarbefolkningen i Limhamn. Han hade mycket stor betydelse för tillkomsten av Limhamns municipalsamhälle och senare köping och brukade av denna anledning kallas ”Limhamnskungen”. Han visade också stort intresse för egnahemsfrågan och utvecklade i Limhamn och Lomma modeller för att stödja arbetarnas egnahemsbyggande, där han ofta själv gick i borgen för deras lån.

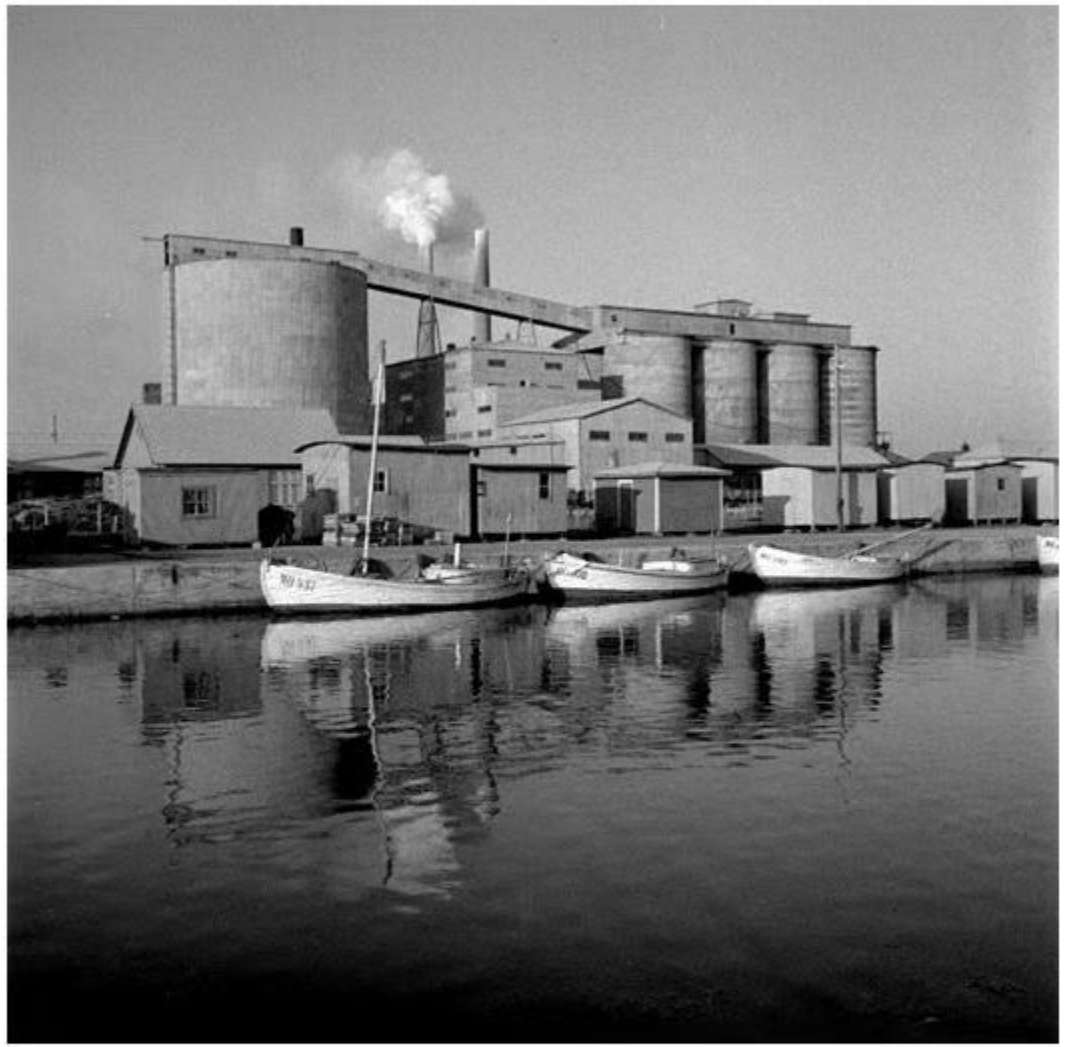

Limhamn

SKANSKA

173 miljarder kronor i omsättning 2019. Grundades som Skånska Cementgjuteriet 1887 av ingenjören **Rudolf Fredrik Berg**. Några prestigeprojekt är Metlife Stadium i New Jersey och ombyggnaden av flygterminalen La Guardia i New York. Omkring **35 000 anställda.**

Malmö Limhamns Järnväg
(Sillabanan)

Malmö–Limhamns Järnväg (MLJ) var en järnväg som sträckte sig mellan den nuvarande Malmöstadsdelen Limhamn (i vidare mening även Kalkbrottet) och Limhamnsstationen nära Malmö V. (Ett par hundra meter av järnvägen ligger 2016 ännu kvar som industrispår väster om Malmö centralstation.)

Banan invigdes år 1889 med Skånska Cement AB under ledning av R.F. Berg som initiativtagare.

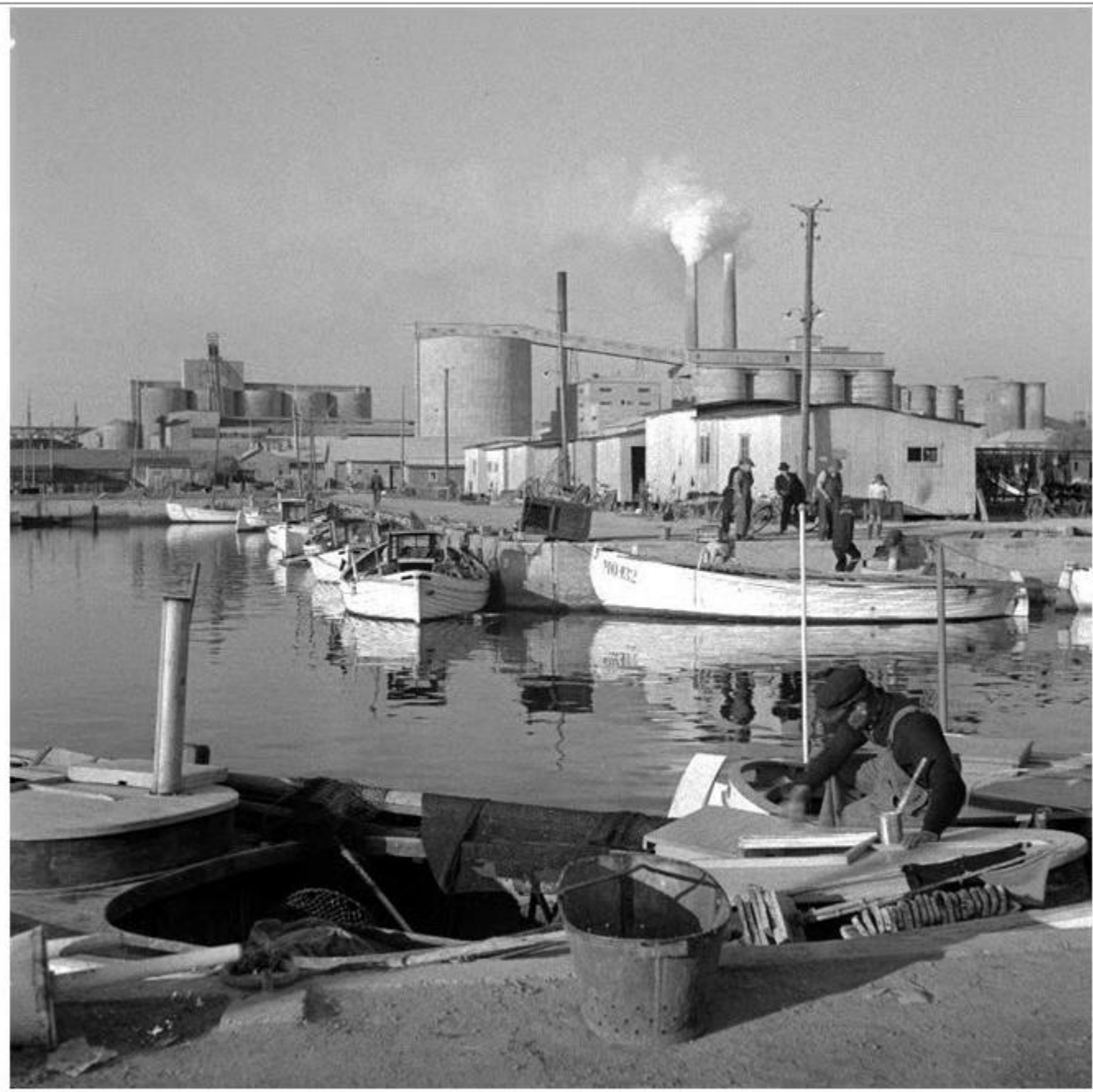

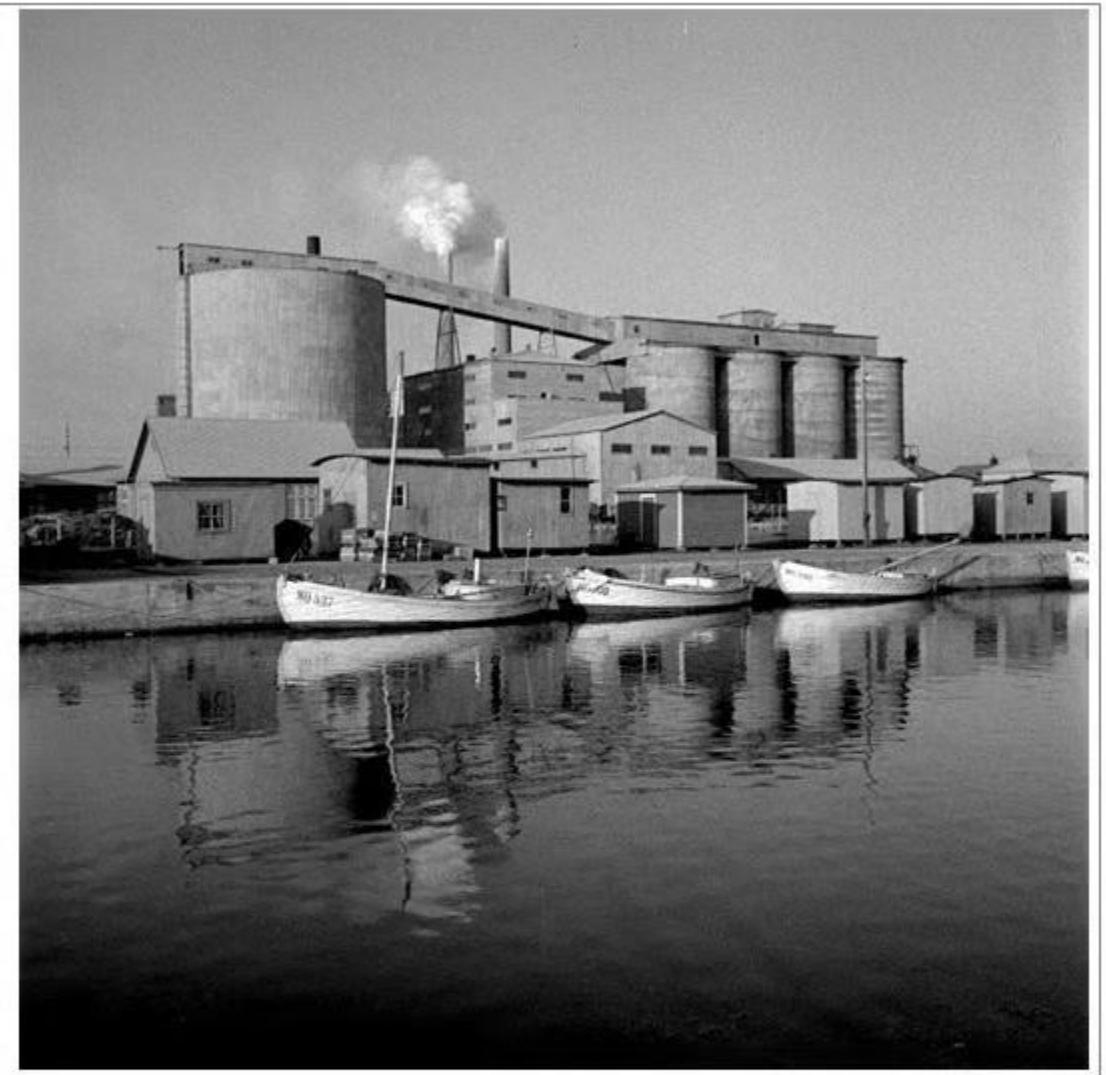

Limhamn

Rudolfs död

Rudolf hade diabetes och det kunde inte göras mycket på samma vis som idag med behandling med insulin.
Rudolf var i Stockholm den 8 december 1907 och där dog han
Närmast samtidigt med en annan Kung.
Oscar II var ganska trött efter det Sverige 1905 förlorat Norge som vi hade haft en Union med sedan 1814.
Kung Oscar II och Rudolf Fredrik Berg (Cementkungen) dog på samma ort (Stockholm) och samma dag (8 december 1907)
Berg, född 31 maj 1846 i Stockholm, död 8 december 1907.
Oscar II född 21 januari 1829 på Stockholms slott i Stockholm, död 8 december 1907. Rudolf begravdes den 15 december 1907 och 700 personer gick med i hans begravningsfölje till Limhamn kyrka. Graven till höger om ingången till kyrkogården.

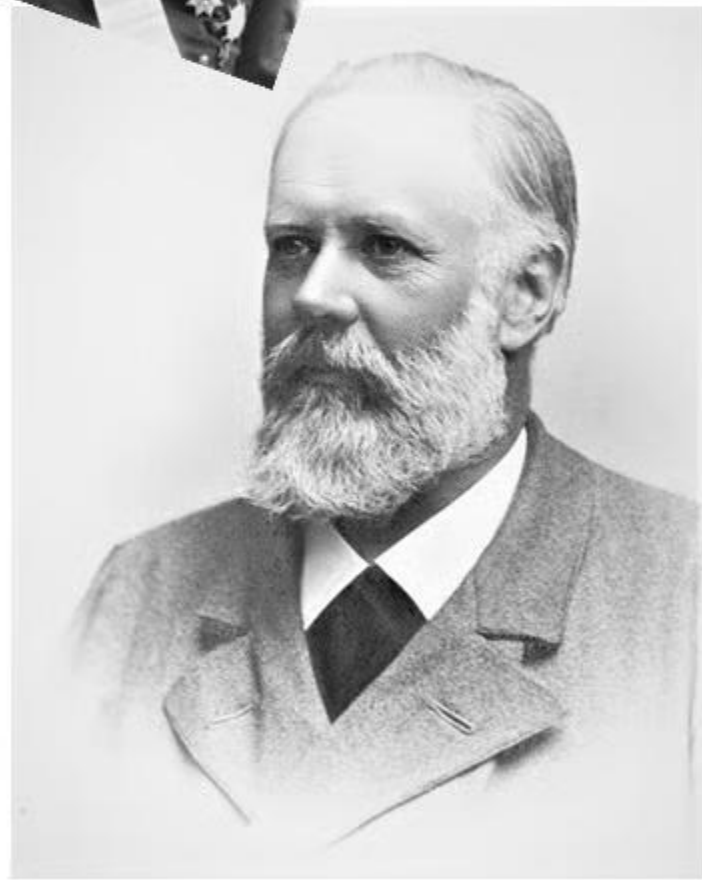

Kung Oscar II dog exakt samma dag som R. F. Berg

Levde: 1829 - 1907 (78 år)

Titel: Svensk kung 1872-1907 (35 år) - Norsk kung 1872-1905 (33 år)

Valspråk: 1872-1905 Brödrafolkens väl, 1905-1907 - (8/1) Sveriges väl

Oscar II Bernadotte föddes den 21 januari 1829 på Stockholms slott som tredje son till Oscar I (29) och Josefina av Leuchtenberg .
När Oscar döptes fick han titeln hertig av Östergötland.

En vanlig kung dog

En Cementkung dog

Rudolfs död

Rudolf hade diabetes och det kunde inte göras mycket på samma vis som idag med behandling med insulin.
Rudolf var i Stockholm den 8 december 1907 och där dog han Närmast samtidigt med en annan Kung.
Oscar II var ganska trött efter det Sverige 1905 förlorat Norge som vi hade haft en Union med sedan 1814.
Kung Oscar II och Rudolf Fredrik Berg (Cementkungen) dog på samma ort (Stockholm) och samma dag (8 december 1907)
Berg, född 31 maj 1846 i Stockholm, död 8 december 1907.
Oscar II född 21 januari 1829 på Stockholms slott i Stockholm, död 8 december 1907. Rudolf begravdes den 15 december 1907 och 700 personer gick med i hans begravningsfölje till Limhamn kyrka. Graven till höger om ingången till kyrkogården.

LIMHAMNS KYRKOGÅRD

Hemligheter på Ön i Limhamn 1925 - 1935

Sveriges flygindustri var bulvaner till Tyskland

AB Flygindustri (Limhamn)

Slutprodukt med hjälp av Sverige

En Ö - (derstigen) historia, vi hjälpte Nazityskland med flygplan

Regeringen var inte ovetande: År 1925 besökte Kommunikationsminisister V. Larsson Fabriken. Chef Tysk f.d. Stridsflygare Friedrich Treitschke (lägligt ny svensk medborgare) Per Albin Hansson skulle vara med men fick plötsligt förhinder

K-SALC

LN-DAB

K
K-SALH

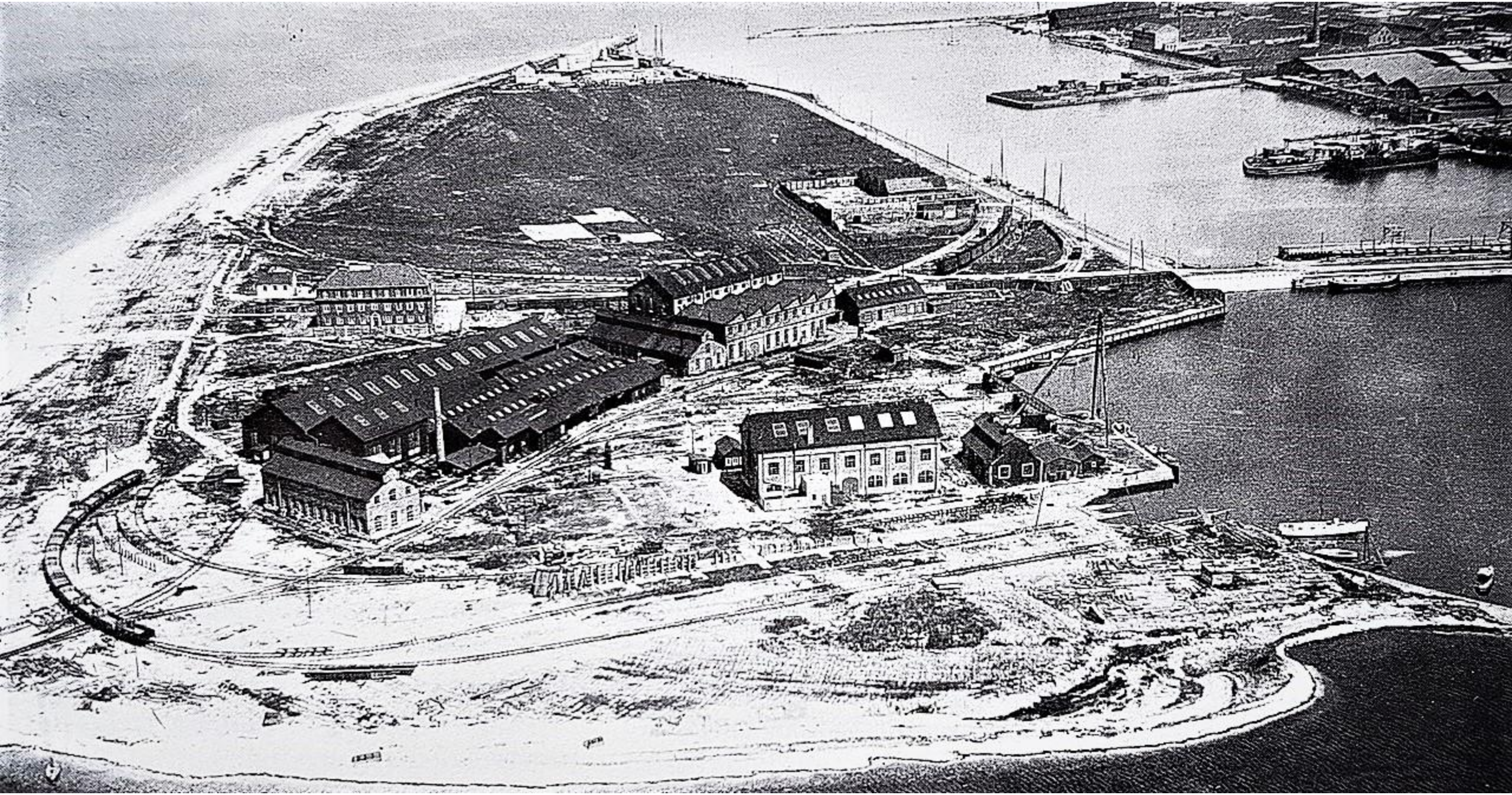

Hemligheter på Ön i Limhamn 1925 - 1935

Hermann Wilhelm Göring, född 12 januari 1893 i Rosenheim, död 15 oktober 1946 i Nürnberg, var en tysk politiker och militär. Han tillhörde ledarskiktet inom Nationalsocialistiska tyska arbetarepartiet (NSDAP) och var riksdagsledamot från 1928. Från 1932 till 1945 var Göring tyska riksdagens talman.

K-SALC

Hemligheter på Ön i Limhamn 1925 - 1935

K 47

Exempel på modeller Tillverkade på ÖN

F 13

F 13

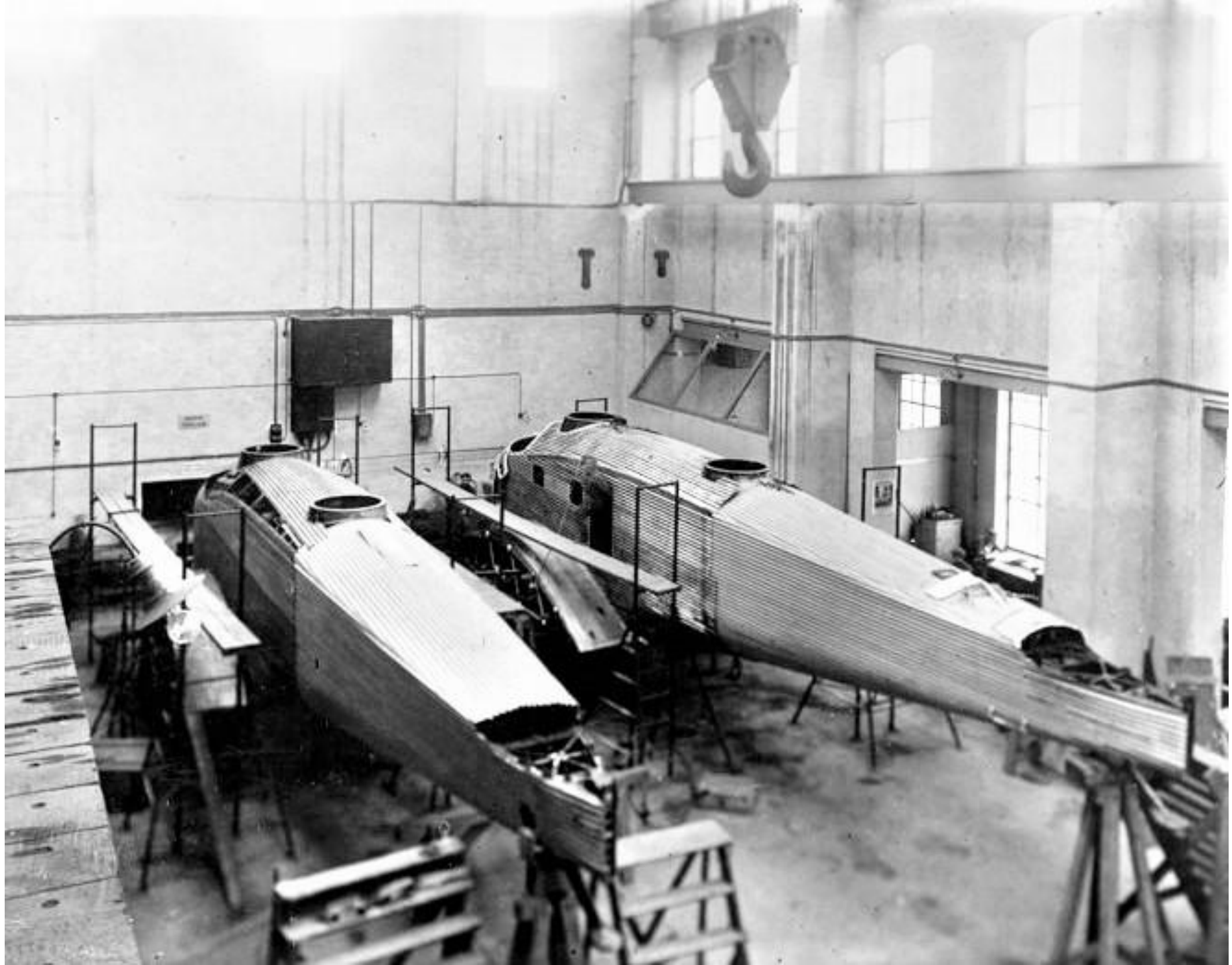

K-SALC

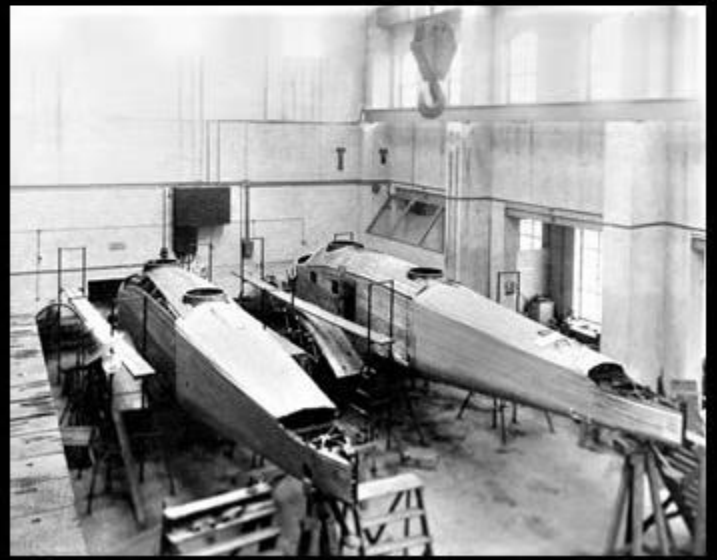

PLAUTH
S-80

LN-DAB

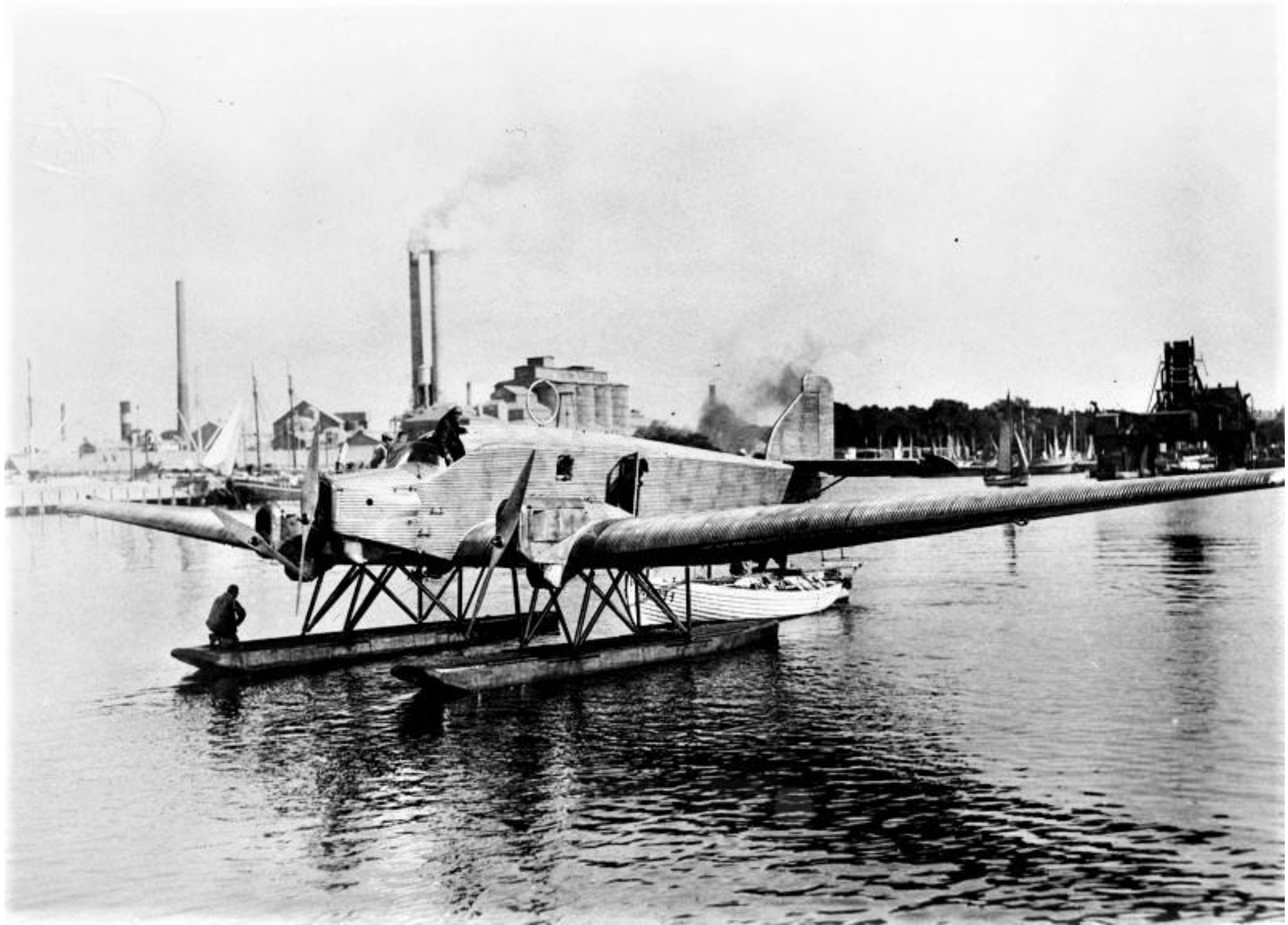

Hemligheter på Ön i Limhamn 1925 - 1935

Viktor Larsson

Sjöflygplanen testades i Limhamn övriga på Bulltofta.
Stora monteringshallen var 150 x 50 meter
En mindre hall var 80 x 40 meter
Kontoret hade 40 kontorsrum
155 plan tillverkades varav 100 var militära
1925 – 27 var glansperiod med 460 st anställda

Junker G 23 / 24

Malmös Avrättningsplatser

BLOSSHÖGEN

Malmö
hamnar

Inre hamnen
Limhamn
Södra Fiskehamnen
Kåsen
Citadellshamnen

Ta en rundtur

Anders Dernback bildspel, text Wikipedia

CITADELLSHAMNEN

Malmö har inte haft någon naturlig djuphamn, undantaget den mindre ränna som öster om den äldsta staden gick in mot Kirseberget. Denna omtalades på 1680-talet som "Tinghamn" eller "Fitte hamb". Denna hamn verkar ha försvunnit på 1700-talet. 1714 omtalas dock vattendjupet i hamnen fortfarande till ca två meter. Från medeltiden till slutet av 1700-talet fördes merparten av varorna från skeppen till en lång träbrygga ut i havet, benämnd "Fergebron". Att döma av ständiga påpekanden var denna brygga emellertid kraftigt utsatt för väder, vind och inte minst av isen. Så förstördes bryggan till exempel 1627 då Kristian IV tillät extra broskatt för att täcka reparationen. 1655 beordrade Fredrik III av Danmark om medel för att reparera Fergebron. 1728 beviljade Fredrik I av Sverige användandet av kronotimmer för den förfallna bryggans uppbyggande. Skepp med större djupgående än ca två meter som angjorde Malmö fick ankra långt ute i Öresund. Här låg de emellertid helt blottade för de ibland häftiga vindarna. Tidigt måste man därför ha anlagt konstgjorda stenrösen som säkrade ankringsplatserna. Dessa fanns kvar till slutet av 1700-talet och benämndes då Kon, Blidan och Kalven. Under 1500-talet var det ofta stridigheter dem emellan. På 1560-talet bestämde dock Malmö råd om fördelningen dem emellan. Pråmmännen skulle ta hand om alla varor som förts förbi "Krogen", dvs. nuvarande Kronborg, undantaget trävaror från Kullen och Höganäs. De skulle också ha rätten till varor som söderifrån kommit in i sundet, undantaget de från Rostock och Wismar samt de från Falster, Lolland, Mön och andra danska småöar.

Kustlinjen vid Malmö låg ungefär vid Norra Vallgatans norra sida. På 1770-talet började man så smått bygga den första hamnen. Initiativtagare var Frans Suell. Tillsammans med stadens styrande önskade han sig en riktig hamn där större båtar kunde lägga till direkt, utan att behöva ankra på redden och lasta om godset till mindre båtar. 1820 hade arbetet kommit så långt att hamnen bestod av två pirer, med ett djup av 1,5 till 4 meter mellan pirerna. Idag motsvarar det ungefär det område som utgörs av Inre hamnen, från piren på Universitetsbron och in mot staden. Arbetskraften till dessa projekt hämtades från indelta soldater och straffångar, utöver den ordinarie arbetskraften. Under ledning av dåvarande ordföranden i hamndirektionen Lorens Isak Bager och ingenjören Carl Gottreich Beijer började man på 1840-talet valla in områden väster och öster om pirarna. Dessutom breddades hamnbassängen. Efter ytterligare breddningar började den nyvunna marken utnyttjas för andra ändamål. 1856 invigdes järnvägsstationen och delar av järnvägen mot Lund på utfylld mark öster om hamnen. Järnvägen kom att få en enorm betydelse för hamnens utveckling då staden bland annat utgjorde slutpunkten på Södra stambanan. Passagerarna kunde stiga av tåget för att kliva på färjorna i Malmö mot Köpenhamn eller kontinenten. Järnvägen och hamnen hade även fördelen att de lades i ett obebyggt läge långt ifrån bostadsområden och jordbruk där det var enkelt att utvidga verksamheten med hjälp av nya utfyllningar mot havet, vilket möjliggjort vidare utbyggnader av hamnen.

Limhamn från förr

Urval av bilder från samlingar från Malmö Museer, några olika Fotografer, namngivna i bilderna

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Limhamns Hamn. Tre fiskare i fiskehamnen. I mitten Pär Mattsson. Till vänster Karl Johansson (?) Till höger Billgren eller Per Trulsson (?).

Limhamn cirka 1930. Frisör Sture Staffansson klipper Margaretha Brahge,

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Elinelund mot Bunkeflo.

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Limhamn. Eric Jeppssons fotoaffär på Sveagatan 47.Från vänster Osberg, dennes fru, Iris Jeppsson, Eric Jeppsson och Folke Osberg.

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Lastbil med reklam för Aug. Truedssons foderaffär i Limhamn

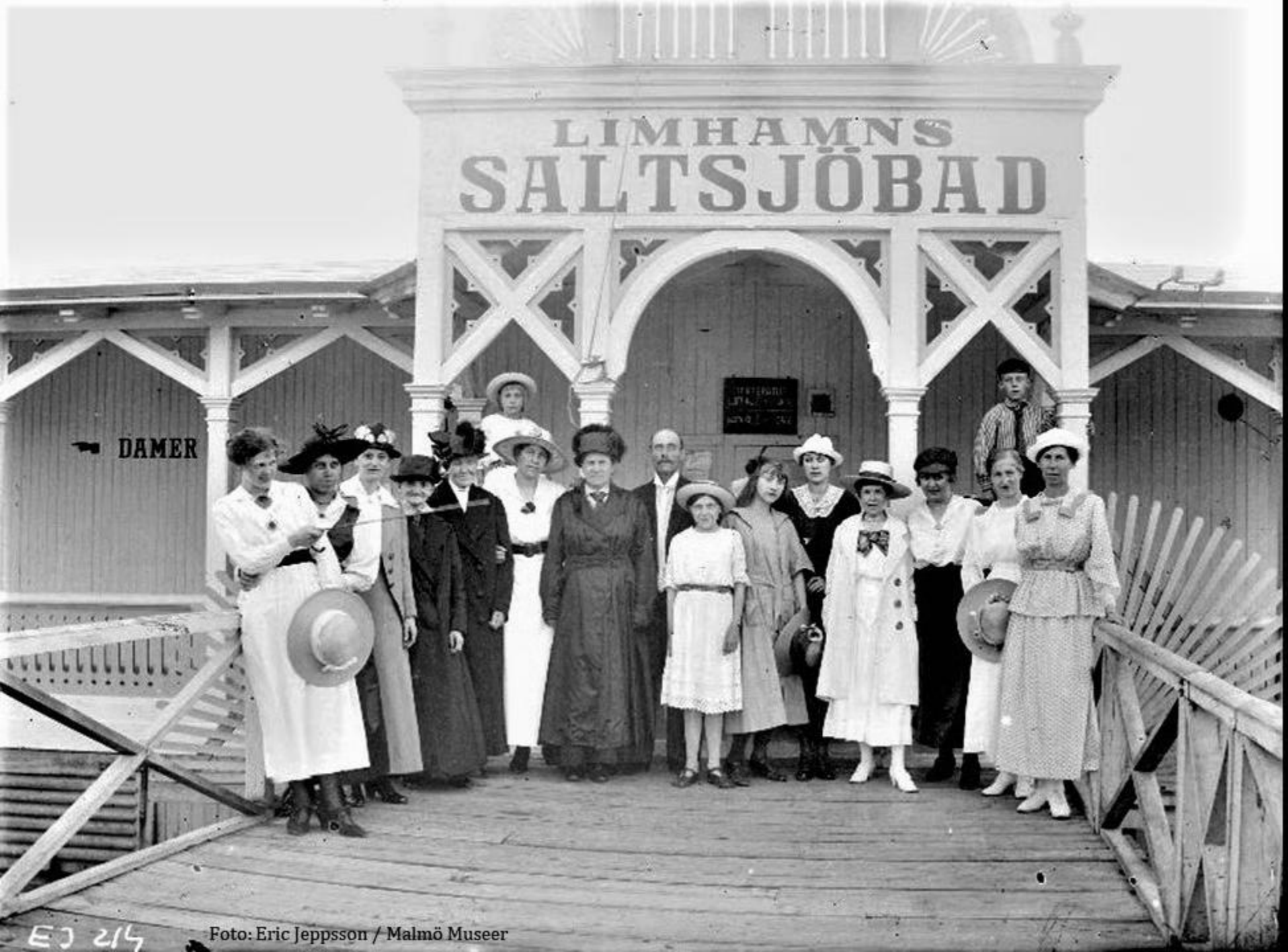

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Gruppbild framför Limhamns Saltsjöbad

Järnvägsgatan med parkerade bilar

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

SALTSJÖBAD

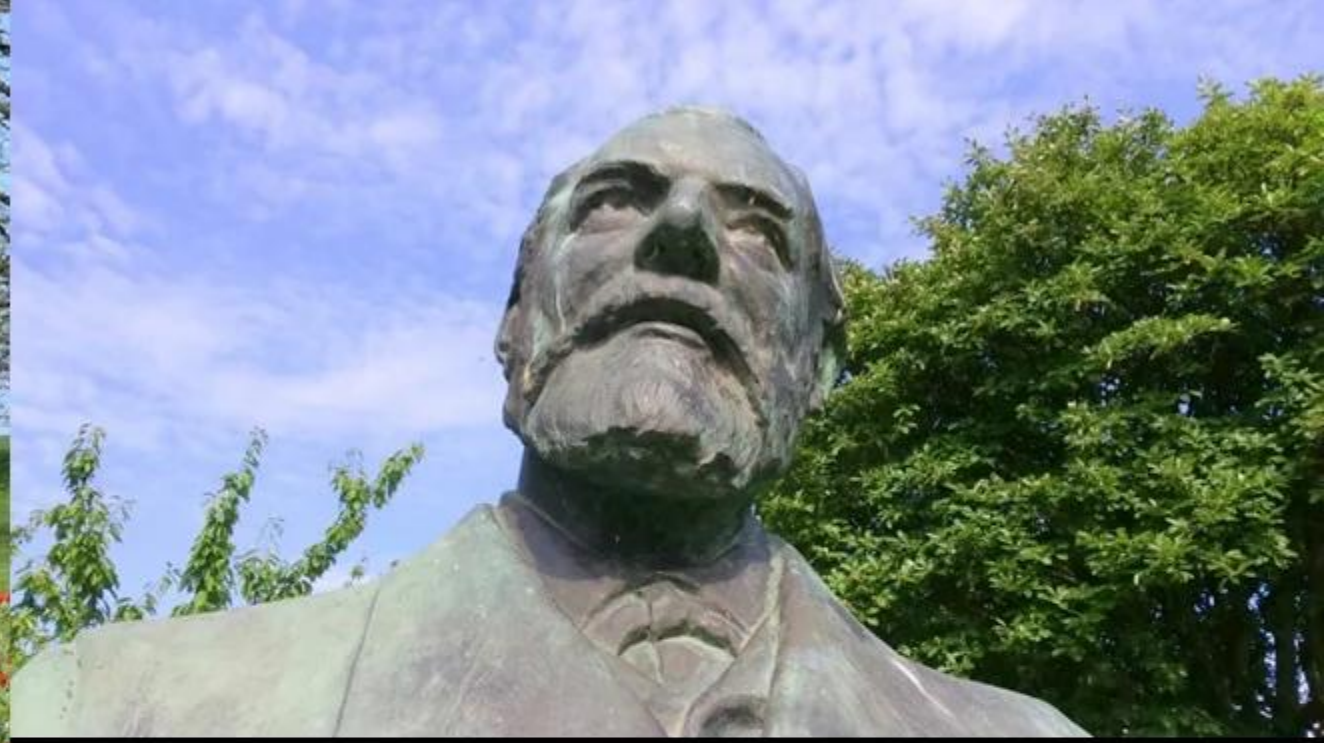

Rudolf Fredrik Berg, vanligen kallad R.F. Berg, eller Fritz Berg, född 31 maj 1846 i Stockholm, död 8 december 1907 i Stockholm
Limhamns kanske mest betydelsefulla person när det gäller Utvecklingen från obetydligt fiskeläge till även en Industristad i staden (Limhamn gick upp i Malmö är 1915) Hade han kunnat se är detta utsikten tidigt 1900 tal upp längs med Linnégatan med havet om ryggen och längs med Strandgatan. Villan med torn kom från Baltiska utställ-ningen (1914)

Massor med

Hoddor från Malmö och Limhamn

Södra Fiskehamnen, Kåsehamnen, Malmöhus kajen, Sumpahamnen, Glasbruket

Fiskare
Lorens Steen
Född 1873, Bunkeflo

Den förste yrkesfiskaren i området var förmodligen Sven Nilsson, som föddes i Bunkeflo 1796. Innan dess hade bönderna, deras fiskedrängar och kalkbruksarbetarna fiskat för det egna husbehovet. Men Sven Nilsson köpte 1822 en bit mark söder om Limhamns kalkbruk, byggde ett litet hus och började så smått försörja sig på fisket. År 1850 fanns elva yrkesfiskare, 25 år senare var de 50 till antalet.

Södra Fiskehamnen Limhamn

Södra Fiskehamnen

SF

SF

SF

SF

SF

SF

Oscar II, Oscar Fredrik, född 21 januari 1829 på Stockholms slott i Stockholm, död **8 december 1907** på **Stockholms slott**, var kung av Sverige 1872–1907, kung av Norge 1872–1905, samt hertig av Östergötland. Han var tredje son till Oscar I och Josefina och bror till Karl XV. Oscar gifte sig 1857 med Sofia av Nassau. Han själv använde stavningen Oscar, och efter hans död har stavningspraxis varierat mellan detta och Oskar.

SVENSK KUNG

Rudolf Fredrik Berg, vanligen kallad R.F. Berg, eller Fritz Berg, född 31 maj 1846 i Stockholm, död **8 december 1907 i Stockholm**, var en svensk ingenjör, industriman, arbetsgivarideolog, kommunalpolitiker, frikyrko- och nykterhetsman. Han var son till läkaren och statistikern Fredrik Theodor Berg och Emma Berg, f. Stokoe.

CEMENT KUNG

TVÅ KUNGAR DOG SAMMA DAG

1907-12-08

Två Kungar råkade avlida i Stockholm och på exakt samma dag. Oscar II förlorade Norge men Rudolf Fredrik Berg vann Limhamns befolknings hjärtan. Berg med diabetes (insulin fanns inte att få då) dog 8 december 1907.

Oscar II

Rudolf Fredrik Berg

Oscar II, Oscar Fredrik, född 21 januari 1829 på Stockholms slott i Stockholm, död **8 december 1907** på **Stockholms slott**, var kung av Sverige 1872–1907, kung av Norge 1872–1905, samt hertig av Östergötland. Han var tredje son till Oscar I och Josefina och bror till Karl XV. Oscar gifte sig 1857 med Sofia av Nassau. Han själv använde stavningen Oscar, och efter hans död har stavningspraxis varierat mellan detta och Oskar.

Rudolf Fredrik Berg, vanligen kallad R.F. Berg, eller Fritz Berg, född 31 maj 1846 i Stockholm, död **8 december 1907 i Stockholm**, var en svensk ingenjör, industriman, arbetsgivarideolog, kommunalpolitiker, frikyrko- och nykterhetsman. Han var son till läkaren och statistikern Fredrik Theodor Berg och Emma Berg, f. Stokoe. I begravningsprocessionen i Limhamn deltog bortåt 700 personer, även många arbetare och fiskare.

Berg genomgick 1865–68 Teknologiska Institutet och blev 1873 disponent för Skånska Cement AB i Malmö. Han ledde också en rad andra bolag, som till exempel Malmö-Limhamns Järnväg och AB Stranden. Han var ledamot av Malmö stadsfullmäktige från 1882 och dess vice ordförande 1907. Berg hade mycket stor betydelse för den svenska cementindustrins utveckling, och det av bolaget tillverkade cementet exporterades till flera världsdelar. 1887 grundade han entreprenadföretaget AB Skånska Cementgjuteriet, senare Skanska.

Berg hade ett starkt socialt engagemang och åtnjöt en avsevärd popularitet bland arbetar- och fiskarbefolkningen i Limhamn. Han hade mycket stor betydelse för tillkomsten av Limhamns municipalsamhälle och senare köping och brukade av denna anledning kallas ”Limhamnskungen”. Han visade också stort intresse för egnahemsfrågan och utvecklade i Limhamn och Lomma modeller för att stödja arbetarnas egnahemsbyggande, där han ofta själv gick i borgen för deras lån.

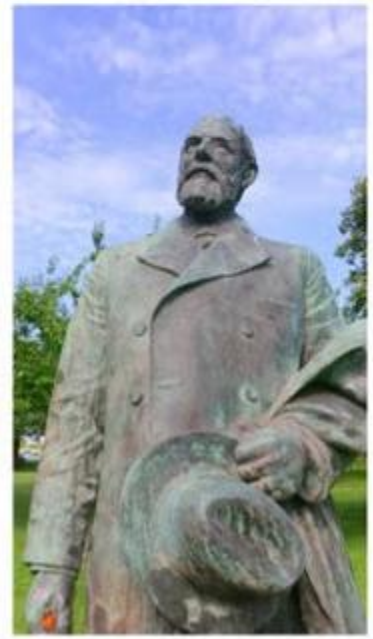

Berg startade över 40 olika bolag.
Ingen annan (historiskt) har haft en så stor betydelse för Limhamn

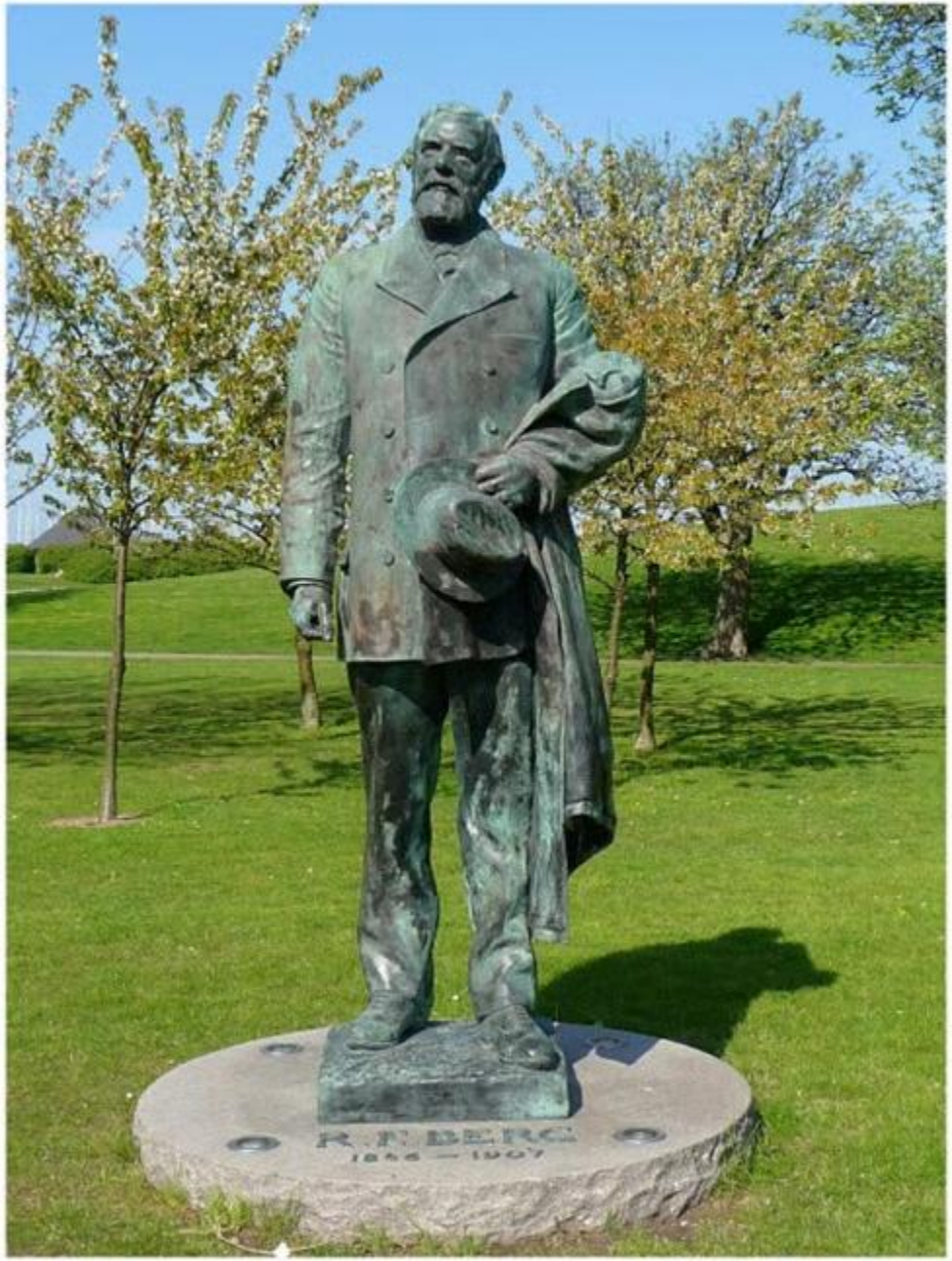

Sillabanan och Cementfabrik

Malmö Limhamns Järnväg
(Sillabanan)

Malmö–Limhamns Järnväg (MLJ) var en järnväg som sträckte sig mellan den nuvarande Malmöstadsdelen Limhamn (i vidare mening även Kalkbrottet) och Limhamnsstationen nära Malmö V. (Ett par hundra meter av järnvägen ligger 2016 ännu kvar som industrispår väster om Malmö centralstation.)
Banan invigdes år 1889 med Skånska Cement AB under ledning av R.F. Berg som initiativtagare. Järnvägen tillkom så att en cementfabrik kunde anläggas i Limhamn, men den kom även att få en omfattande persontrafik och anses under en period ha varit Sveriges mest lönsamma järnväg. Järnvägen brukade i folkmun kallas "Sillabanan" på grund av att kvinnliga fiskförsäljare, så kallade "(silla)prångare", från Limhamn använde järnvägen för att transportera sill och annan fisk till Malmö för försäljning på Fisktorget där. Persontrafiken hade för övrigt som enda svensk järnväg fjärde klass, vilket innebar vagnar med träinredning utan sittplatser (däremot saknades första och andra klass). Berg hade inspirerats till detta av Berlins förortsbanor, där fjärde klass fanns för att erbjuda arbetare resor till lägre taxa. De allra flesta resorna på MLJ kom också att ske i fjärde klass. Banan byggdes precis som Södra stambanan in till Malmö på sin tid längs med strandkanten och på utfyllningar gjorda i havet. Detta skulle visa sig särskilt sårbart vid julorkanen 1902 som för en tid ledde till att trafiken på banan lamslogs helt då banvallen mellan Limhamn och centrala Malmö spolades bort av havsvattnet. Då banan var såpass lönsam byggdes den upp på nytt och återöppnades 1903, men denna gången med kraftigt utökade vallar mot havet som gjorde att tågen inte längre körde längs strandkanten.

Rudolf Fredrik Berg

Disponenten Rudolf Fredrik Berg lade på ett möte i Malmö 10 juni 1887 fram ett förslag till en normalspårig järnväg mellan Limhamn och Malmö. En av anledningarna till en järnväg var att satsningen på cementtillverkning i Limhamn skulle öka behovet av transporter till och från Limhamn. Mötet resulterade i en kommitté som skulle utreda järnvägsfrågan vidare. Löjtnanten vid Väg- och vattenbyggnadskåren Henrik Holmberg fick i uppdrag att göra nödvändiga undersökningar rörande de två föreslagna linjesträckningarna. Den ena föreslagna sträckningen avsåg att banan drogs en bit inåt land medan det andra förslaget förordade att man skulle dra järnvägen den kortaste sträckan, det vill säga så nära havsstranden som möjligt. Sedan Holmberg presenterat sin undersökning beslöt kommittén förorda att banan byggdes den kortaste vägen. Vid ett möte 28 september 1887 beslöts att det kortaste alternativet var det som gällde.

Mötet resulterade i valet av en interimsstyrelse i vilken bland annat Rudolf Fredrik Berg ingick. Interimsstyrelsen satte igång sitt arbete med att söka koncession för järnvägen och säkerställa att tillräckligt med aktier tecknades. Vid ett möte 18 februari 1888 konstituerades Malmö – Limhamns Järnvägsaktiebolag. Den första styrelsen bestod av grosshandlare L Faxe, disponent Rudolf Fredrik Berg, kalkbruksägare L Cederberg, ingenjör A Magn. Peterson samt grosshandlare A Scholander.

Den allmänna trafiken startade 21 december 1889.
Enligt besiktningen återstod en hel del arbeten att utföra. Det kom att dröja ända till 20 juli 1892 innan järnvägen fick slutgiltigt godkännande.

Sillabanan

År 1915 utbyggdes Malmö stads spårvägars linje 4 till Limhamn längs med nuvarande Erikslustvägen, varvid persontrafiken skars ned till ett minimum för fiskargummornas behov. Skånska Cement AB och andra industrier i Limhamn hade dock fortsatt stort behov av banan varför godstrafiken förblev omfattande under lång tid därefter. År 1945 upphörde persontrafiken helt, men återkom tillfälligt under spårvägstrejken våren 1951. MLJ är en av de få svenska järnvägar som aldrig blev förstatligade.

Banan fick, skulle det visa sig, viss betydelse för andra industrier som anlades i dess närhet. I Limhamn skapades andra industrier, bland annat bensinpumpstillverkning, på industrimark anlagd på utfyllnadsmark mot havet under 1940-talet. Vissa av dessa industrierna kom att få spåranslutningar. Kockums' stora varvsanläggning hade också, och har ännu, en spåranslutning till banan då banan strök med längs med den södra sidan av varvsanläggningen. Här anlades andra ännu existerande industrier såsom Nordmills, som länge använde banan.

Efter cementtillverkningens nedläggning upphörde även godstrafiken på banan väster om Nordmills och Kockums industrier. Det sista godståget till Limhamn rullade under tidigt 2000-tal. Banan hade fram till 2005, innan Citytunnelns byggstart, förbindelse med övriga järnvägsnätet, men blev då tillfälligt avklippt mot Malmö C för att byggarbetet skulle kunna pågå.

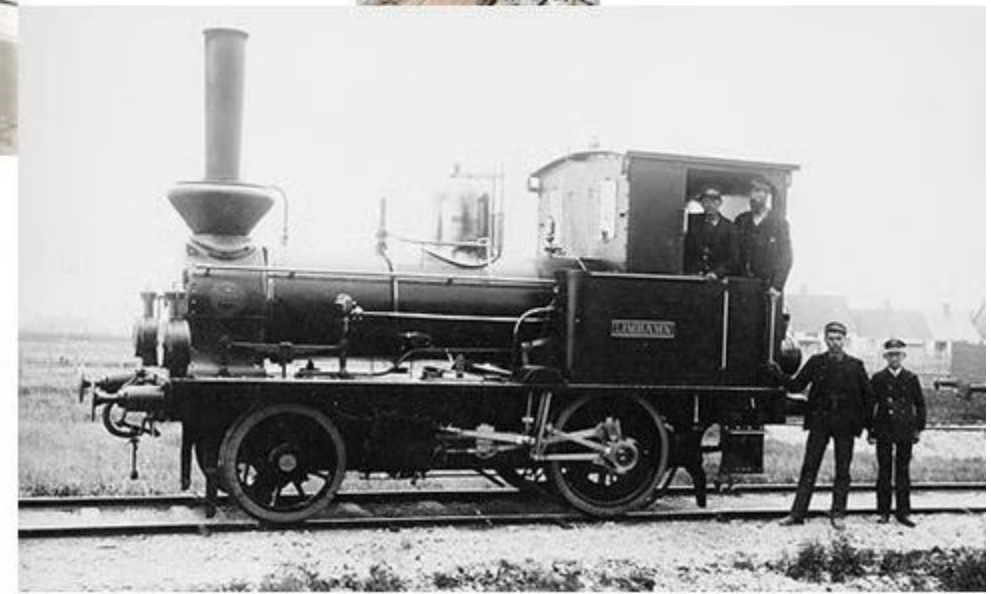

"Sillabanan" på grund av att kvinnliga fiskförsäljare, så kallade "(silla)prångare", från Limhamn använde järnvägen för att transportera sill och annan fisk till Malmö

Stationshuset i Limhamns sett från gatusidan omkring 1910.

Foto: Sveriges Järnvägsmuseum.

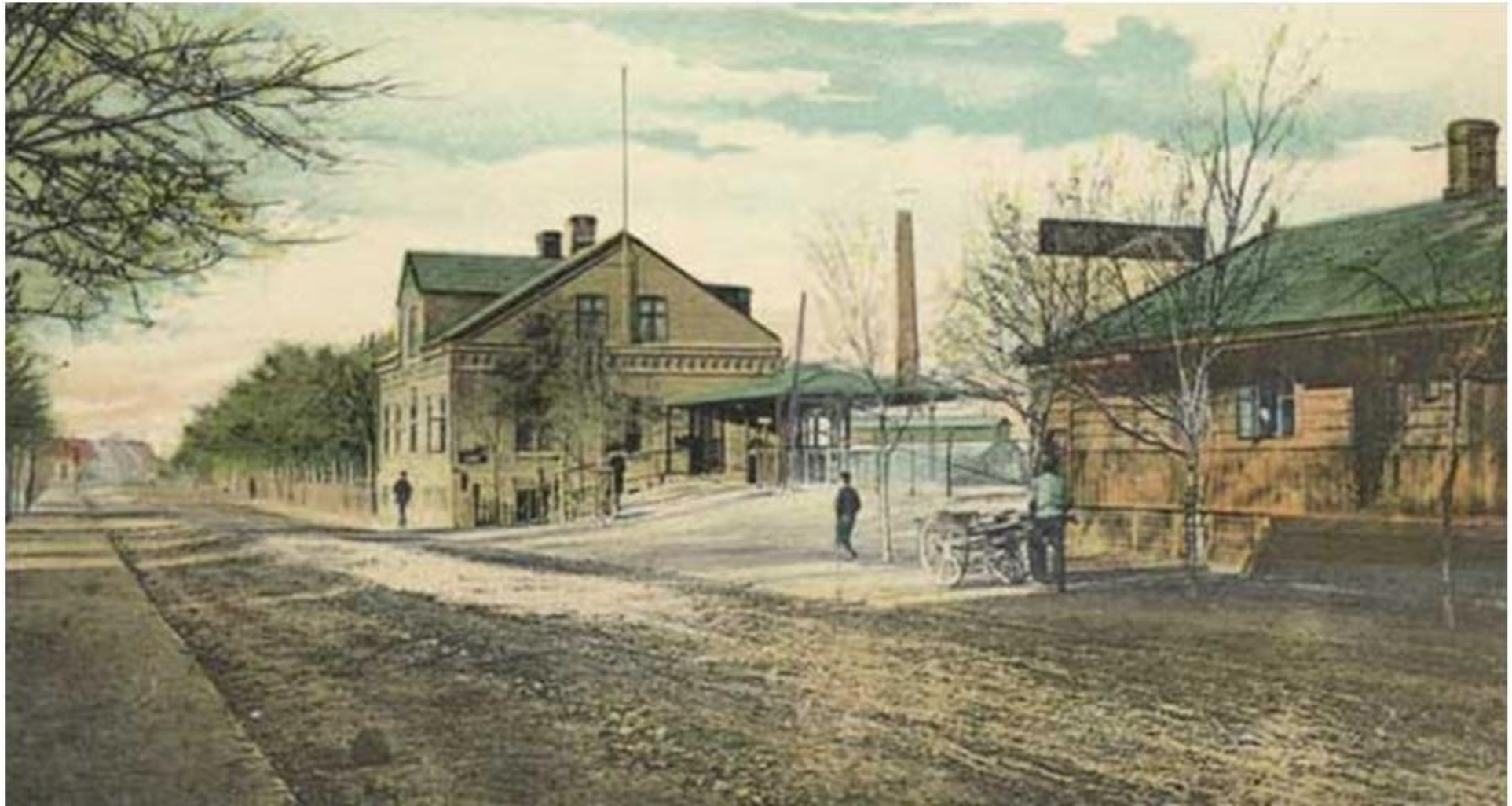

Eric Jeppsson och en pojke sågar ved. År 1930

Foto: Eric Jeppsson / Limhamns museum / Malmö Museer

Sveagatan 47, Eric Jeppsson med en kvast två pojkar, år 1940

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Eric Jeppssons hus på Sveagatan 47.

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Limhamn. Erik Jeppssons hus på Sveagatan 47. Interiör från hans fotoaffär. Eric Jeppsson längst till höger.

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Linnégatan vid torget och församlingshemet

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Gamla gatan vid Tegnérgatan. En hästdragen vagn från Limhamns Ångbryggeri korsar Tegnérgatan på väg mot bryggeriet. Till vänster om vagnen den äldsta delen av Tegnérskolan. Till höger en annonspelare, där Gyllenbom gör reklam för Hemmets journal. Längst till vänster några skolbarn utanför Theanders Bageri.

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Spårvagn nr 4 " Limhamn ", folkliv Korsning Linnégatan och Strandgatan

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Eric Jeppson

Eric Jeppsson (1896-1972) var verksam i Malmö 1911-1972. Han hade sin ateljé på Sveagatan i Limhamn.

Han lärde sig fotografera hos fotograf Ragnar Küller. I mitten av 1920-talet etablerade han en egen fotofirma i sitt hus. En kortare tid hade han en filial i Lund.

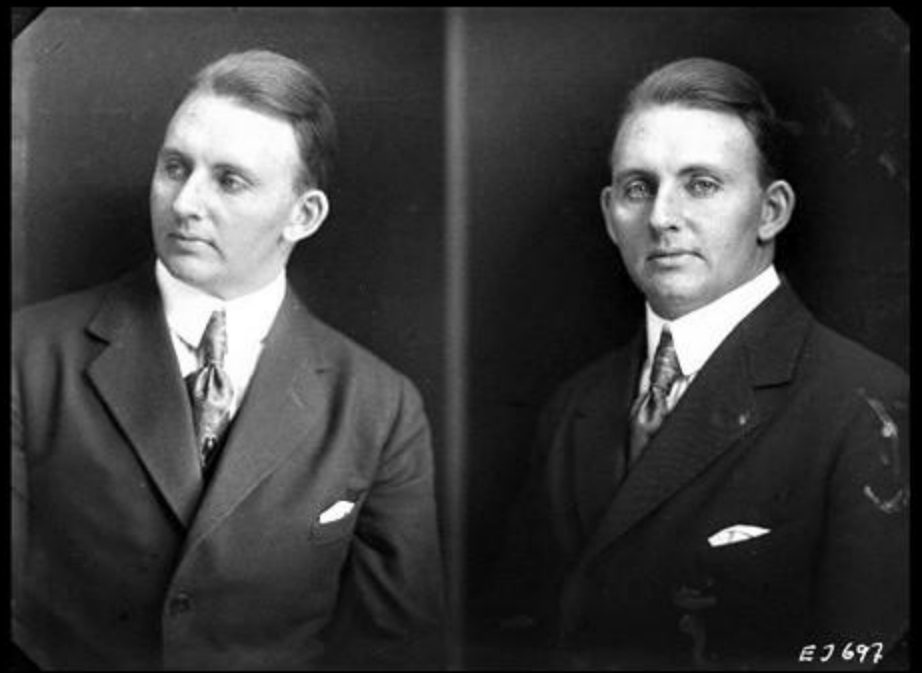

Mansporträtt, Eric Jeppsson

Foto: Eric Jeppsson / Limhamns museum / Malmö Museer

Limhamn har haft tre Folketshus

År 1899 Limhamns första Folketshus

I januari 1899 hade Limhamns Arbetare Byggnadsförening möte.
Svenska Grovarbetareförbundet avdelning i Limhamn fanns också.

Man beslutade att köpa en tomt av Hans Mårtensson i Hyllie Strandmark.

Det skulle byggas hus och Park.

Parken var 130 meter lång och 40 meter bred, ca. 5 200 kvm

Pris för det hela 9 000 riksdaler. Två hus skulle byggas, en för möten en Länga för vaktmästaren

Man sålde andelar, både olika fackföreningsgrupper och privatköp gjordes
75 % ägare fackföreningar och år 1901, 350 andelar av 470 totalt
Pris per andel var 10 kronor (10 öre drogs under 2 år per vecka från en Arbetare tills 10 kronor fanns och växlades till en andel)

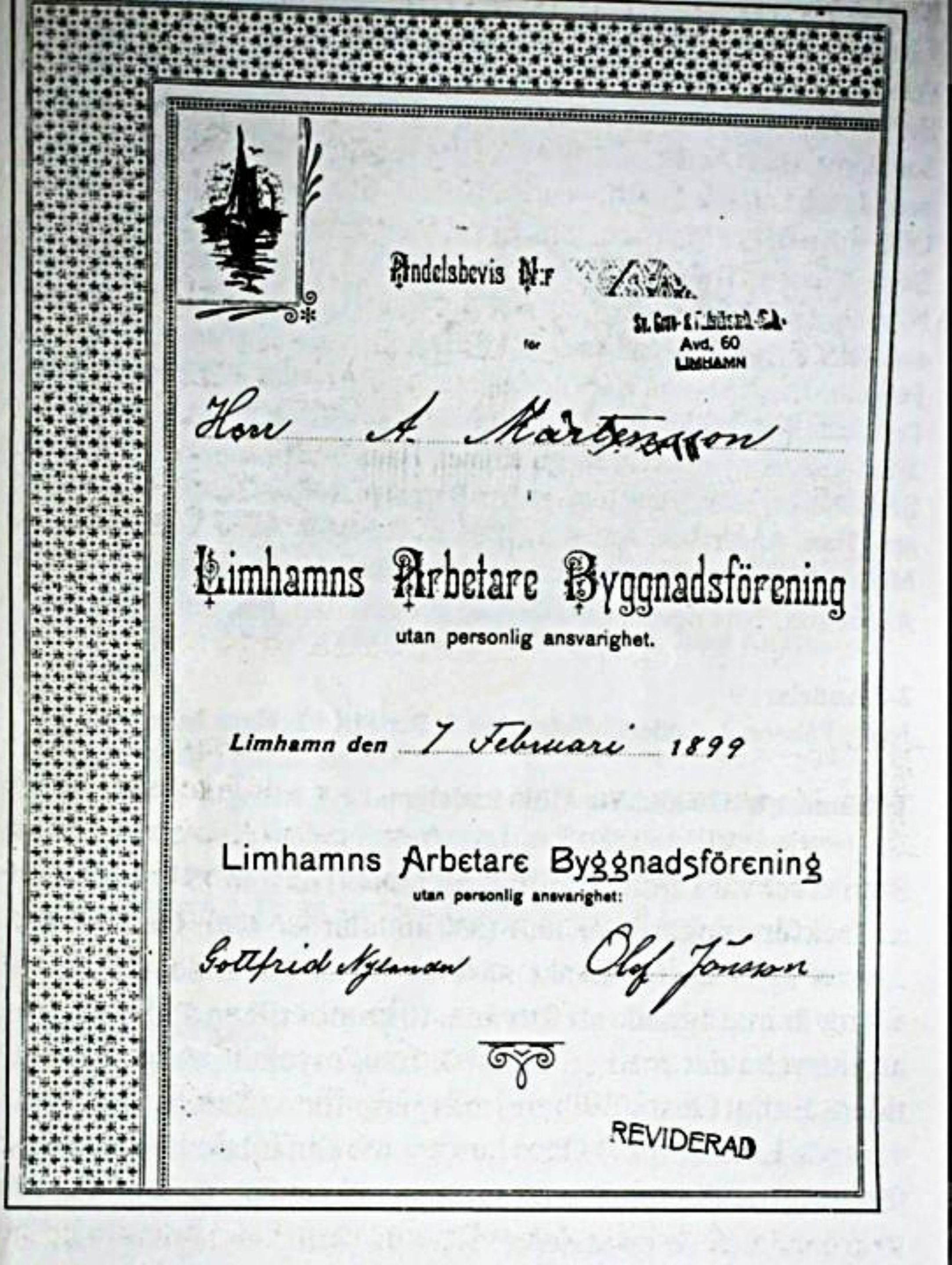

Andelsbevis N:r

för

Avd. 60
LIMHAMN

Herr A. Mårtensson

Limhamns Arbetare Byggnadsförening
utan personlig ansvarighet.

Limhamn den 7 Februari 1899

Limhamns Arbetare Byggnadsförening
utan personlig ansvarighet:

Gottfrid Nylander Olof Jönsson

REVIDERAD

Andelsbevis

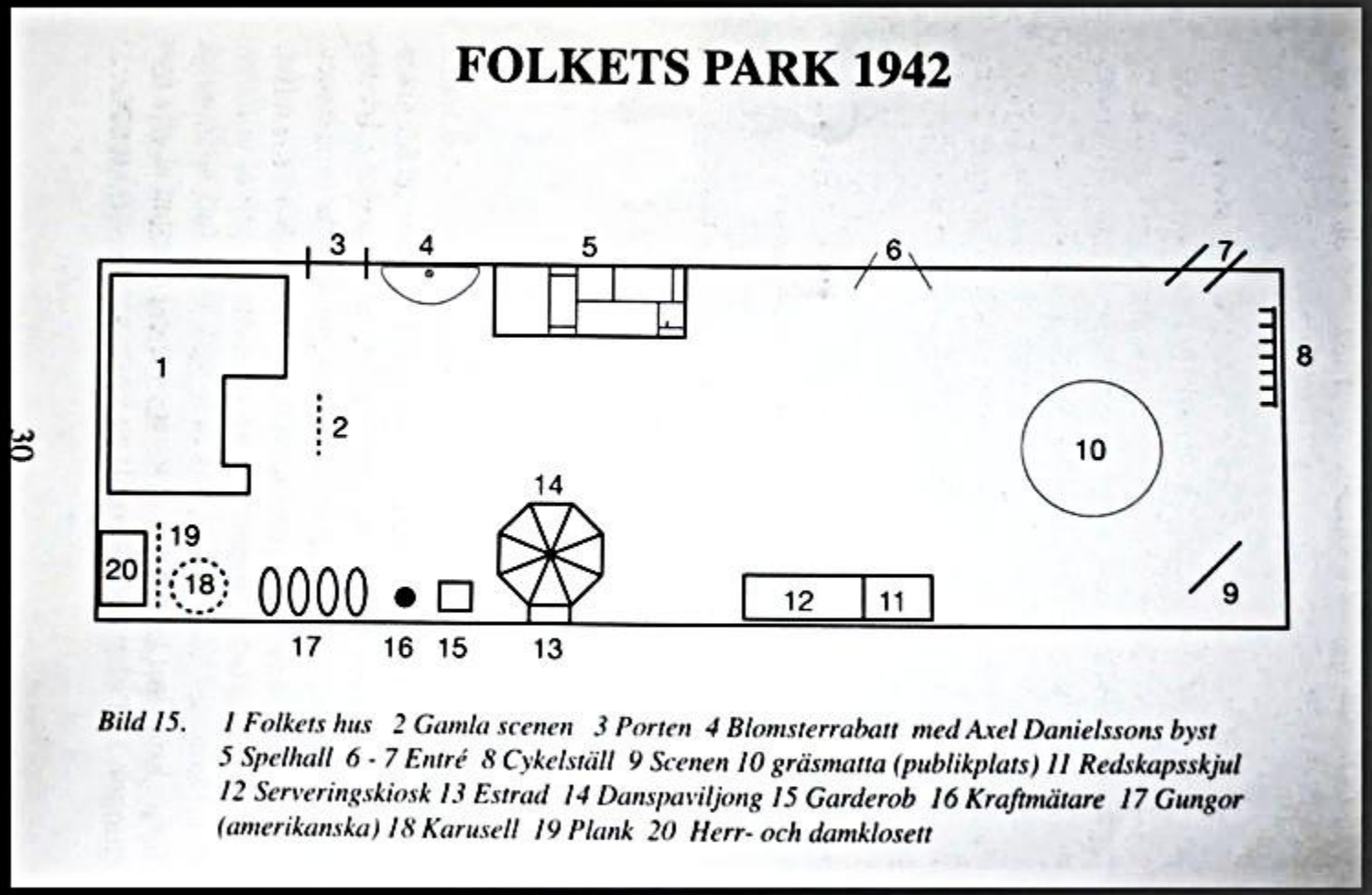

Bild 15. 1 Folkets hus 2 Gamla scenen 3 Porten 4 Blomsterrabatt med Axel Danielssons byst 5 Spelhall 6 - 7 Entré 8 Cykelställ 9 Scenen 10 gräsmatta (publikplats) 11 Redskapsskjul 12 Serveringskiosk 13 Estrad 14 Danspaviljong 15 Garderob 16 Kraftmätare 17 Gungor (amerikanska) 18 Karusell 19 Plank 20 Herr- och damklosett

Planskiss på hur Det såg ut 1942 Med de olika Verksamheterna I själva Folkparken

Folketshus nr. 1: år 1899

Inträde 15 öre (9,20 kr idag KPI) eller
Efter löneindex uppgång (112 kr)
Förste vaktmästare: Bengt Wall, lön
300 kr + fri bostad (18 300 kr i dag KPI
Eller 741 000 kr enligt löneindex)

Café: Kaffe 10 öre

Första artist: Karl Fridlöf: gage 31 kronor, bondkomiker
Fosie Pelle, J A Eriksson, O Göransson ("Gören fra Hylie")

Folketshus nr. 2: år 1906

Murning & snickeri pris 8 650 kr
(Motsvarer 494 000 kr e- KPI
Eller 5,3 miljoner efter löneindex
uppgång

Företaget 3 Segel lät
Renovera fastigheten
1998 (eller privat ägaren)

Fastigheten såldes senare
För 6 miljoner kronor

I detta
Lkvarter låg
Parken

Den var inte
Stor

130 meter lång
40 meter bred

5 200 kvm
Mycket nöje på
Liten yta

Det nya huset fanns det plats för en mängd aktiviteter. Sagostunder, musikkår, mandolinframträdande och en syförening. Från början hade man inrättat ett mindre bibliotek och en restaurang. 1927 beslutades att det skulle bli ett kommunalt folkbibliotek. Restaurangen blev den stora ”kassakon” trots att man bara hade ölrättigheter inledningsvis, men detta utvidgades 1918 att även gälla vin. Den som ansvarade för restaurangen var vaktmästaren och alla kypare var män fram till 1930. Folkets Hus på Limhamn var dessutom det enda stället som fick servera öl fram till 23.00. Parken var mycket populär under sommarmånaderna och säsongen avslutades alltid med ett fyrverkeri.

Budget för att anlägga Parken

530 kronor och 60 öre

Arbetslön 25 öre/timme/ 64 timmar
Skulle de ta
År 1901 blev det även plank år 1902
fanns plank runt hela parken

Belysning i Parken den kom

1908

Här en vy av dansbanan
som var 8 kantig med tak
I början fanns inget tak
1906 års (nr. 2) huset
skymtas till höger i bild

Planskiss av hus nr. 2 (1906) och salen

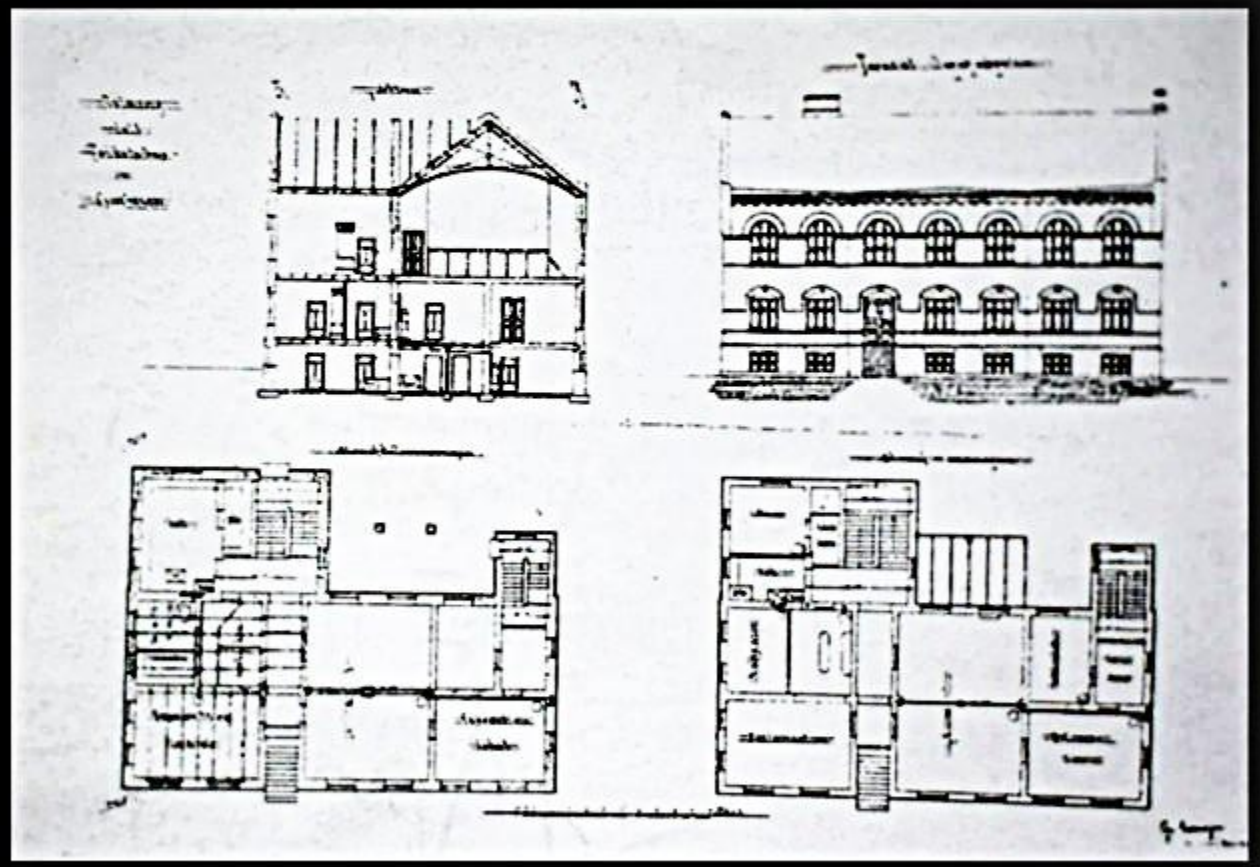

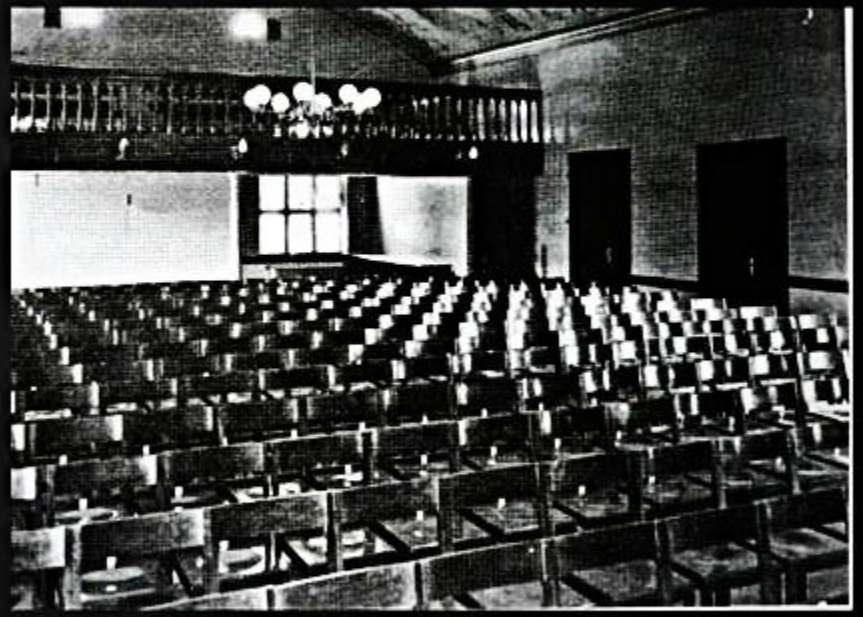

Olika aktiviteter i Parken
Såldes frimärken och vykort

Det fanns lotteri

Fyra gungor, dansbana,
Kraftmätare med slägga och
Ringklocka, kulspel, garderob,
Försäljning av cigarrer m m,
År 1919 kostade nya gungor,
1 750 kronor

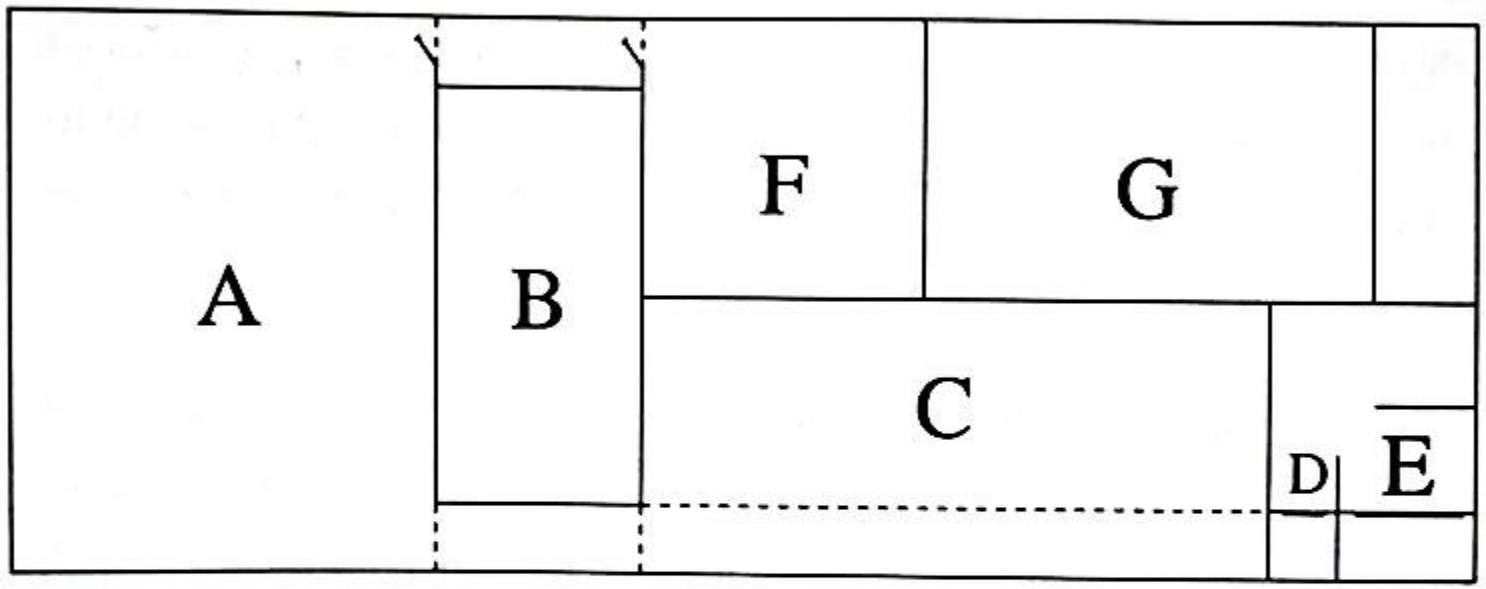

Skala: 1:200

Bild 19. *Nöjeshallen 1942 - innan den omvandlades till möteslokaler A: Nöjeshall B: Skjutbana C: Chokladhjul D: Dansbiljett-kiosk E: Konfektyrkiosk F: Lager & Verkstad G: Förrådsskjul*

Parken hade
1942
Överlevt sig
Själv
Malmö
Folketspark
Var drag-
Plåster nr. 1

Spriträttigheter gav en hel del Drickande i parken

Serveringspersonalen

Paret Schöön var Mycket populära

Höll anförande i Parken

Kata Dalström föddes som dotter till brukspatron Johan Oscar Carlberg och Maria Augusta Carlsvärd. Modern led av svåra mentala problem, vilka oftast yttrade sig i svåra fall av migrän. Dottern var ofta upprorisk och fick många gånger husarrest på grund av sitt uppträdande. Hon hade sin mormor som stark förebild och stöd i livet och placerades senare på internat i Örebro.

Med sin temperamentsfulla personlighet blev Kata Dalström en populär gestalt på sina många agitationsresor runt om i Sverige. Hon var en hängiven folkbildare och som sådan skrev hon böcker, bland annat om nordisk och grekisk mytologi, vikingar och buddhism. Hon var även aktiv i nykterhetsrörelsen, och var mycket starkt för Norges rätt att frigöra sig från Sverige. I frågan om kvinnlig rösträtt var Kata Dalström återhållsam då frågan togs upp 1905, eftersom hon trodde att en sådan skulle kunna fördröja genomförandet av en allmän rösträtt för män.

Sven-Olof kom till Parken

Sven-Olof Sandberg, populärt kallad SOS, född den 28 december 1905 i Stockholm, död den 20 augusti 1974 i Danderyd, var en svensk sångare och sångtextförfattare.

1935 - Gamle Svarten
1934 - Capri
1931 - Ett vårsvärmeri
1931 - När det våras ibland bergen
1931 - Ay ay ay!
1931 - Bella signorina
1931 - Mitt hem i Hawaji
1928 - När bröllopsklockor ringa
1927 - Vintergatan

Något
Man hörde
I
Parken

Foto år 1965, i Parken som 18 åring

Sickan Anna-Greta Carlsson Adamsson, född Carlsson 12 augusti 1915 i Katarina församling, Stockholm, död 2 november 2011 i Högalids församling, Stockholm, var en svensk skådespelare och sångerska.

Vid 16 års ålder slutade Carlsson skolan och efter ett kort gästspel på Naima Wifstrands teater på Vattugatan började hon på Södra teatern i oktober 1932. Hennes första pjäs var lustspelet Vi som går köksvägen mot Thor Modéen och Birgit Chenon. Därefter medverkade hon i Södrans nyårsrevy 1933, Ett leende år. I februari 1933 skrev hon ett treårigt elevkontrakt med Svensk Filmindustri. Hennes första film för SF var Kära släkten (1933) med Gösta Ekman och Tutta Rolf. Med dubbla engagemang fick hon spela in film på dagarna och spela revy på kvällarna.

Han uppträdde 50 gånger till år 1917

Bakom artistnamnet ”Gören frau Hyllie” dolde sig cigarrmakaren **Olof Göransson** som började uppträda i Malmö 1897. Uno Myggan Ericson skriver i ”På Nöjets Estrader” 1971 om honom som en av de folkliga underhållare som tillsammans med Jödde i Göljaryd, Jan i Grebo och Schwente i Flena var komiska estradörer under 1900-talets första årtionden. Hans glansnummer ”Tjo hva de viftar!” skrevs av Nils Lindström till en skånsk skördemelodi från 1870-talet och finns utgiven i modern version av projektet Malmövisan. Bondkomik var en slags buskisunderhållning med sång och roliga historier på bygdemål. Det "bonnaktiga" uppfattades som något äkta och kärt, men som man också gärna skrattade åt som hopplöst omodernt.

1868 – 1944
Olof Göransson

Slutade uppträda 1920

Spelade aldrig in Någon skiva men Någon fonografinspelning

Lars Erik Dahlquist, född 14 september 1910 i Örgryte socken, död 14 oktober 1979 på Brännö i Styrsö församling i Göteborgs kommun, var en svensk kompositör, schlagersångare och skådespelare. Från 1936 var han gift med Inez Margareta, född Lindquist (1911–2004). Han var far till saxofonisten Bob Dahlquist (1938–2005).

Genombrottet kom 1938 med Jolly Bob från Aberdeen och Här dansar kustens glada kavaljer.

Han skrev både text och musik till över tusen visor, många med motiv från Göteborg och Bohuslän. Flera av hans visor har blivit allsångsklassiker, som De' ä' dans på Brännö brygga 1941 och Oh boy, oh boy, oh boy! 1946.

"Charlie Truck Polka"
"De' ä' dans på Brännö brygga"
"Hallå du gamle indian"
"Här dansar kustens glada kavaljer"
"Jolly Bob från Aberdeen"
"Kom lella vän ska vi segla"
"Morfar har berättat"

Säkert spelat i Parken

Ulla Ebba Ingegerd **Billquist**, omgift Sjögren och Hahn, född Schönström 14 augusti 1907 i Eslöv, död 6 juli 1946 i Hedvig Eleonora församling i Stockholm, var en svensk schlagersångerska.

Hon var under andra världskriget Sveriges mest kända sångerska, och kan till viss del karakteriseras som en svensk motsvarighet till Storbritanniens Vera Lynn och Tysklands Lale Andersen.

Billquist sjöng in 358 skivsidor åren 1929–1946 och hade sin storhetstid som grammofonsångerska och folkparksartist under andra hälften av 1930-talet och krigsåren.

Billquist är för eftervärlden ihågkommen för en rad skivinspelningar och särskilt för sin inspelning av **"Min soldat"** för Sonora i Stockholm den 8 maj 1940

Redan år 1921 kämpade
Man lite i motvind

Ekonomin gick inte ihop

Man tvingades ta ett banklån
på 4 000 kronor
År 1921 var inkomsterna
5 262 kronor mot 9 738 i utgift

1945 började man fundera på att bygga ett nytt hus. Besökarantalet hade kraftigt minskat, mycket berodde på att huset var omodernt, det saknade både varmvatten och toaletter.
Huset såldes 1946 till företaget AB Zober för 175 000:-. 75 000:- investerade man i en ny tomt i kvarteret Blåmesen. Källaren och lite senare det gamla missionshuset (biograf Regina) fick användas som tillfälliga lokaler i väntan på att det nya huset skulle bli klart.

I augusti 1955 invigdes det nya huset på tomten kvarteret Geten.
Föreståndare blev Gustav Wiberg, han tillsammans med sin fru Elsa flyttade in i en trerummare högst upp i huset. Idag är den lägenheten en tandläkarmottagning.

Till sist kunde inte
Limhamns Folkespark
Stå emot

Malmö Folketsparks
Utbud
Folk valde bort det lilla
Folketspark i Limhamn

Industribyggnader är nu rivna

Till sist kunde inte
Limhamns Folkespark
Stå emot

Malmö Folketsparks
Utbud
Folk valde bort det lilla
Folketspark i Limhamn

Nu byggs det bostäder på tomten

Limhamns
Folketshus nr 3

År 1955 – pågår

Kvarteret Geten
Inringat av
Linnégatan
Getgatan
R F Bergsgatan
Ö. Bernadottesg.

Program

vid invigningen av
Limhamns nya Folkets Hus
lördagen den 27 augusti 1955

1. *Musik av Gino Filippinis orkester.*
   1. El Espada ..... *Kewe. Wickman.*
   2. Wein, Weib und Gesang ..... *J. Strauss.*
   3. Du är min hela värld ..... *Fr. Lehár.*
2. *Sång av Sångarbröderna, Malmö.*
   1. Fast liksom klippans grund... *C. P. Wallin.*
   2. Sjöfararen vid milan..... *Selim Palmgren.*
   3. Hav ..... *Oscar Borg.*
3. *Hälsningsanförande*
   av Helmuth Hylén.
4. *Folkets Husföreningarnas Riksorganisations Dir. Arne Elmgren inviger Folkets Hus.*
5. *Musik av Gino Filippinis orkester.*
   4. Serenata-Napolitana ..... *Mario Costa.*
6. *Gästerna har ordet.*
7. *Avslutning.*
   Musik: Filippinis signaturmelodi.

Program Vid Invigningen

Lördagen den 27 Aug. 1955